No. 2572 Zaterdag 13 Mei 1933 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Naar aanleiding van:

Katholieke actie op Curaçao.

„Eade desespereert niet.“

Nota.

Eerstens heeft de R. gedacht dat het beter was de andere helft van 't artikel pas de volgende week te doen verschijnen, daar het artikel misschien anders te lang zou worden en er daardoor gevaar zou bestaan dat velen het niet zouden lezen, wat meer dan jammer zou zijn. Tweedens vraagt de R. aan hare lezers dit artikel met bijzondere aandacht te lezen, het te bestudeeren zelfs, en niet maar zoo op het eerste beste woord af te gaan en den schrijver ervan af te maken als ondeskundige praatjesmaker en geestdrifteling en dgl. liefelijkheden; geef hem een kans om zijn ideen voor U te ontvouwen en vooral wees van goeden wil om minstens de bedoeling van den schrijver te willen begrijpen. Nogtans om zooveel mogelijk misverstand te voorkomen en gevoeligheden te ontzien, heeft de R. gemeend, hier en daar een opmerking te moeten maken of uitleg te moeten geven over een of ander punt.

Red.

* * *

Leon Bloy had gelijk [illegible] liek, die naar de [illegible] dragt noodzak[illegible] telijk zegel [illegible] had hij het [illegible] zeggen het [illegible] in vele andere zaken.

[illegible] verhalen gekend die steenen [illegible] doen snikken.“

Eén ding is jammer, dat deze verhalen niet gelezen werden door het legioen van lieden, van wie [illegible] zij de spiegel en tegelijk het onwrikbare vonnis zijn, want zeker zou het dan anders zijn geworden.

Zoo dacht ik vijf jaar geleden. En ik verzeker U, dat er een vuist zich balde! Maar deze regels snorken van grootspraak. Komaan dan! ik zou ze de [illegible] niet willen geven, de velen die naar de heete gewesten zijn gegaan met een goede dosis Max Havelaar-bloed in de aders. Of zou ik mij zelfs hierin vergissen? Drie of vier maanden tropenlucht plus de omgang met de „ingewijden“, dat zijn zij die al langer in het warme land toeven en het dus beter weten, zijn voldoende om het bloed, letterlijk en figuurlijk om te zetten. Max Havelaar (ik gebruik deze naam daar hij alom bekend is. En wie kent ook die stakker Leon Bloy, die ik oneindig méér apprecieer), Max Havelaar maakt plaats voor Jan Salie.

De „ingewijden“ noemen dat „tropenadel“. A propos, wie hoorde ik onlangs spreken over Jan Salie?

Daar zijn er echter ook, zeldener, die [illegible] trager overgeven. Zij betrekken [illegible] dicht bij hun oude beginselen en weren met minachting de schouderklopjes der andere collega's en chefs. Soms zelfs, al te zeer in de knel, geven zij links en rechts een sabelhouw en worden dan te zijner tijd, „eervol“, aan den dijk gezet, dat wil zeggen geloosd als vuil water.

Er is nog een derde soort koloniseerenden [illegible] is nog zeldener dan 't vorige. Zij zeggen [illegible] rampzalig lot? — geroepen uit hun stilte naar het rumoerige huis waar vele rassen elkaar ontmoeten, elkaar haten, soms (o schoon exempel!) elkaar beminnen. En met één oogopslag hebben zij gezien, begrepen, beslisten: dit land zal mij vreemd blijven. Waar hun stem zou klinken, zou een menigte onkundigen, een verzameling glimlachenden en een niet te onderschatten hoeveelheid met wettelijke autoriteit gesanctionneerden gereed staan die te smoren. Waar het ideaal der overgroote meerderheid gaat tot het verwerven van een gezeten ouwedag binnen de veilige muren van een legaal beschermd en gewaarborgd pensioen, wordt dat der stillen, der wijzen, zoo snel mogelijk terug te keeren naar het land dat zij verlieten. Zij zeggen hun meeningen niet, zij zwijgen: *Aquila non captat muscas.* (1)

Zeg niet, deze taal hoort thuis in een roman, ik bezweer U, dat ik exempelen zou kunnen noemen, dooden en levende.... en ook vele.

Deze uitweiding was noodig voor wat volgen moet.

De aandachtige lezer zal bemerkt hebben, dat ik de Koloniseerde Hollanders gecategoriseerd heb in drie groepen.

Mag ik er vele schijvende confraters nog attent op maken, dat mijn klasseering tot normen heeft (althans in hoofdzaak) het weerstandsvermogen als *katholiek* en hun *houding* als *individueel* katholiek in het sociale leven? Men leere toch eindelijk eens af, de menschen te meten naar hun *stand*, wat doorgaans equivalent genomen wordt met maatschappelijke en geldelijke *positie*. Ik (neem mij niet kwalijk dat ik niet gewoon bèn in de pluralis majesteaitis te spreken) ik kan dan ook niet accoord gaan met wat de Telegraaf kortelings noemde „jongelui uit de hoogere stand“ sprekende over de debatteerclub „Jong Curaçao.“ Men begrijpe mij goed:

Ik misgun deze lieden, die ons katholieken alweer vóór zijn (2) het praedicaat niet. Ik wil enkel verwoorden, dat voor den rasechten katholiek „hoogere stand“ synoniem is met „geestelijk (katholiek) hoogstaande menschengroep“ aan katholieke menschen uit deze hoogere stand ontbreekt het op ons eiland wel. Het hiaat is zelfs opvallend (3).

In de Amigoe van 6 Mei kan men in het artikeltje over „katholieke actie etc.“ lezen: „Wie heeft de schuld [illegible] Dat zijn wij katholieken.“ „Het ware misschien beter geweest [illegible] te schrijven: dat zijn wij, *niet* katholieken, *naam* katholieken. Nu staat zeker Curaçao niet alleen. Men leze er de geschriften van van Duinkerken, Bruning, Meyer, Léon Bloy, Baudelaire c. s. op na. Ieder katholiek, die voor ontwikkeld (en speciaal qua *katholiek*) wil doorgaan diende deze schrijvers gelezen te hebben. Uitdrukkelijk zij hier verzekerd, dat er bij al wat ik schrijf absoluut geen sprake [illegible] of hoe men dat noemen wil. Ik hoop juist voor mijn deel te kunnen meewerken aan een betere en *echtere* verstandhouding, een *katholieke* verstandhouding, die geen rassen kent (4).

Er zijn veel zaken, waar met een vreemde vlag de lading moet gedekt worden. Het wordt tijd, op elk schuitje eens zijn werkelijke vlag te plaatsen.

Laat mij voor vandaag eens trachten na te gaan, hoe de plaatselijke *Hollanders* hun katholiciteit op Curaçao beleven. En wel eenigszins aan de hand van mijn drie categorieën. (*zie naschrift Red.*)

Ik begin met de laatste, de kleinste groep, de menschen van cultuur. Men vatte mij niet verkeerd. Niet iedereen, die een aantal scholen heeft doorloopen en de noodige diploma's bezit, is man van cultuur. Wil men dáárvoor doorgaan, dan dient men te zijn de drager van een innerlijk leven, een complex geestelijke waarden, die richtsnoer zijn in elke uiting, zij die binnenkamersch of publiek. Man van cultuur zijn is een *habitus,* (5) waarvan de verwerving en het bezit hoogere geestelijke vermogens veronderstelt. Maritain schreef in zijn werk „Art et scolastique“ (de terzake kundige vergeve mij als de aanhaling niet letterlijk mocht zijn, wat ik niet denk): de wereld houdt niet van den man met habitus, want hij heeft ruwe kanten.

Stel U nu eens voor, dat een dergelijk sujet naar Curaçao komt.

Voor ingewijden zeg ik nog uitdrukkelijk, dat ik vooralsnog het onderhavige individu, dat ik vooronderstel katholiek te zijn, behandel *qua mensch,* die de *natuurlijke* habitus van wetenschap, kunst e.d. bezit dus niet als *katholiek van ras,* die de bovennatuurlijke habitus bezit (ingestorte zedelijke deugden, gaven van den H. Geest enz.)

Het soort is zeldzaam, doch veronderstel dus de vestiging van een dgl. mensch op Curaçao. Hij zal hier een land vinden zonder hoogere cultuur. (6)

Wil hij zich in sociale aangelegenheden steken, dan zal hij noodzakelijkerwijze moeten afdalen tot lager niveau. Doch dit is een groot gevaar voor zijn habitus. Reeds Sint Thomas sprak over de strakheid, de kracht en de onverdraagzaamheid van den habitus. De habitus is een innerlijke verheffing van de werkdadigheid, wordt dus door mee doen aan dilettantisme op het onderhavige gebied verzwakt. Daarbij komt dat ook werkeloosheid den habitus nadeelig is. Gevolg: de persoon in questie zal actief moeten blijven op zooveel mogelijk eender niveau als voorheen. Dit eischt de habitus.

Een schilder, die zich vele jaren niet met de kunst bemoeit, zal, als hij zich weer eens voor den ezel zet, bemerken, dat hij veel van techniek en kunsthabitus heeft ingeboet.

Maar de persoon in kwestie was katholiek. Juist! Edoch, de kwestie blijft dezelfde. Een rasecht katholiek zal bij de huidige toestand op Curaçao slechts gevaar loopen (in 't algemeen gesproken) van zijn katholiciteit in te boeten (7). Hij zal niet winnen. Wie dit niet ziet is stekeblind. De *rasechte* katholiek houdt zich niet op met *schipperen.* Zoodra hij dit doet wordt hij, en nu heb ik het over den *katholiek* met habitus, een dillettant. Misschien zelfs een dilettant komediespeler! Men mág niet eischen, dat de raskatholiek zich moeit in „katholiek“ sociale aangelegenheden, zoolang deze niet vrij zijn van schipperpoliek!

Welke zijn hier de middelen tot verbetering?

F. J. LINNARTZ.

Naschrift.

Het uitgebreide materiaal was oorzaak dat na herlezing, de schifting in mijn oog, minder gunstig is uitgevallen voor den bouw van het geheel.

Speciaal de zin, *„laat mij voor vandaag eens trachten na te gaan etc.“*, wekt verwachtingen, die niet ten volle vervult worden. Waar ik gedwongen zou zijn tot herzienning van het vervolg en de *geest* van het geheel niet primair geschaad wordt, bleef deze zin gehandhaafd.

L.

Nota: „De volgende week zullen die middelen besproken worden. Red.

(1) Aquila non captat muscas: letterlijk: de arend vangt geen vliegen d.w.z. bemoeit zich niet met kleine dingen [illegible] maskring“, blijkbaar (althans [illegible]) eenigszins een ander karakter heeft en minder naar buiten optreedt) en daarbij dat volgens het citaat uit „De Telegraaf“ in „De Onpartijdige“, men onder de leden van Jong Curaçao vertegenwoordigers vindt van *alle* godsdienstige richtingen.“ De Red. kan hier nog bijvoegen, dat ook de Cur. R. K. Volksbond, die nu bijna 3 lustra bestaat bedoeld is (ook voor de „hoogere“ standen) als een voorbereiding en tegelijkertijd een middel tot hoogere ontwikkeling en cultuur van 't volk van Curaçao.

(3) Dat wil niet zeggen dat katholieken van wat hier gewoonlijk „hoogere stand“ genoemd wordt, niet beschaafd of geen moreel hoogstaande menschen zouden zijn! maar wel dat er zoo weinigen (of geene?) zijn die hun katholieke beginselen laten doorwerken en ook manifesteeren op alle gebied, hetzij in hun privaat leven, hetzij in hun publieke leven, hetzij op godsdienstig of sociaal gebied enz. enz., in één woord dat er zoo weinige (of geene!?) een **vol** katholiek leven leiden. Red.

(4) Dat is ook het ideaal van den Cur. R. K. Volksbond, wiens naam men dan ook beter zou kunnen veranderen in „Bond van Katholieke actie“. Tot nu toe echter is die Bond er blijkbaar niet in geslaagd alle katholieke groepen te vereenigen tot een gemeenschappelijke actie, wat zonder twijfel noodzakelijk is tot bereiking van zijn doel. Red.

(5) *Habitus:* wil zeggen hier een blijvende vervolmaking van de ziel, een blijvende ziele-hoedanigheid, een ziele-kracht. Red.

(6) *Hoogere cultuur:* De lezers moeten goed in 't oog houden wat de schrijver daaronder verstaat, zooals hij juist eenige regels hooger-op het uitgelegd heeft. Het gaat hier over „een **vol** leven als mensch“. Er is natuurlijk cultuur op Curaçao en veel zelfs, maar niet zooals de schrijver die opvat.

(7) zie nota (3) en daarbij nogmaals het gaat hier niet over braaf en zedelijk leven, maar over de **volle** ontplooing van katholiek leven op **alle** gebied

C. G. de Bie

A/B. S.S. "VENEZUELA"

11 Mei 1933.

Verslag van de zitting van de K. Raad.

op 6 Mei 1933.

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN:

Goedkeuring der Begrooting 1934.

Om 8 uur stipt wordt de vergadering geopend door den Voorzitter, den Heer Jossy Henriquez. De raad is voltallig op 3 leden na. Ook waren aanwezig de Raad van Bestuur en Gemachtigden van den Gouverneur. Er was tamelijk veel belangstelling van wege het publiek, tenminste de plaatsen daarvoor bestemd waren bezet. Er wordt een brief voorgelezen, waarin het lid Rob. S. de Lannoy zijn vertrek naar het buitenland aankondigt. De voorzitter wenscht hem goede reis en behouden terugkomst: voorts een brief van den Gouverneur over de toelating van vreemdelingen in Guadaloupe. De 3 ontwerpverordeningen die volgen worden naar de afdeelingen verwezen de 1ste ging over de Alg. Politiekeur, de 2de over gedistilleerd; de 3de over een algemeene verordening betreffende In Uit en Doorvoer. Daarna wordt de machtiging voorgelezen van de 3 gedelegeerden van het Bestuur nl van den Administrateur van Financien, den Heer v.d. Drift, den Directeur van openbare werken, den Heer Meyer, en Directeur van O. Gezondheidsdienst, den Heer Henriquez. Na het welkom van den Voorzitter aan deze Heeren en in 't bijzonder aan den Heer van der Drift die voor het eerst hier verschijnt begint onmiddellijk de Administrateur van financiën met zijn antwoord op 't eindverslag, na eerst bedankt te hebben voor het gesproken welkomswoord ook namen de andere Gemachtigden [illegible] zullen worden bijgelegd. Het Bestuur zorgt voor het op hoog peil brengen en houden van het **administratief korps**, daarom wordt rekening gehouden met diploma's, capaciteiten, talenkennis en tact. Het B is bereid aan de regeering in Nederland voor te stellen de salarissen van de **leden van het Hof van Justitie** op f 9000 te brengen. Met betrekking tot het verbreken der verhoudingen van de onderwijzers en seiners der Radio, verwijst de Administrateur voor wat reeds gezegd is, namelijk het groote belang van een goed administratief personeel en diens zwaardere dienst.— **Op de salarissen van f 1500** zal de gewone korting worden toegepast, doch geen korting voor ongehuwden. Het B. blijft van meening dat het wel met rechtverlaging heeft doorgevoerd over de geheele lijn (met eenige progressie dan) behalve voor het administratief personeel. Het voorstel der afdeelingen echter zou elke wijziging in de verhouding der salarissen onmogelijk maken. — Het Bestuur nam goede nota van het verlangen van den K.R. om ter griffie, de besebikking te krijgen over **eenvoudige gegevens**. — Het Bestuur blijft tegen regeling der salarissen bij verordening: deze regeling moet aan de uitvoerende macht worden overgelaten. — Het B. heeft de **toelage voor vervoermiddelen** met 25% verlaagd. — Na den vergunningstermijn worden **gevonden voorwerpen** ten bate van 't Land geveild of aangewend of vernietigd. — Tegen „gevaarlijke“ **chauffeurs** zal streng worden opgetreden; nieuw rijdend materiaal zal moeten worden aangekocht voor betere controle — Tegen het **toeteren** op verboden plaatsen bestaat er een sanctie (art. 167, art. 127 2de lid de w. Ger. Politiekeur 1917). De drie bestaande bordjes zijn door particulieren aangevraagd. (Directeur van Radio, Pastoor van St. Anna en Directie van Maduro en Curiel's Bank) — 11 Febr. 1930 is aan **Philips Radio** monopolie voor uitzendingsstation verleend voor 10 jaren onder voorwaarde dat binnen 2 jaren de centrale en het net voor gebruik gereed zouden zijn. De laaste concessie is verlengd tot 31 Dec 1934 (uitgebreid tot het eiland Aruba) wegens crisistijd. De termijn van 10 jaren is aangevangen op 31 Dec 1930, echter is aan Philip's gevraagd nu van de concessie te willen afzien in verband met nog een aanvraag van een andere maatschappij. — Het Bestuur zal doorgaan met wetboeken enz. uit te geven: op 't oogenblik wordt en gewerkt aan het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Koophandel; daarna zal het Wetboek van Strafrecht bezorgd worden.

De uitgifte van den geldenden tekst van de **verordening I. U. en D.** is niet van gouvernementswege geschied alhoewel aan de samenstelling medegewerkt is. — De **kaspositie** van Curaçao zal zoo mogelijk maandelijks in de Cur. Courant gepubliceerd worden; ook voor de publicatie der cijfers van de inkomsten in Holland zal gezorgd worden.

Na de Heer v.d. Drift, komt de Heer MEYER, Directeur van D. O. W. als gemachtigde aan het woord. Hij heeft het over het rook-probleem en hoe moeilijk het is voor den ambtenaar, die er nu voor aangewezen is overtredingen op te sporen: desnoods zal — wat de schepen der C. S. M. betreft — hij naar Valentijn moeten gaan Voorts verklaart hij als deskundige dat het voor varende schepen gemakkelijker is het onnoodige zware rooken te vermijden dan wel voor gemeerde schepen. — Daarna spreekt de gemachtigde van den Openb. Gezondheidsdienst, de Heer Henriquez die zegt dat het Bestuur een Bacterioloog patholoog anotoom niet noodig acht, doch de bezwaren van den K. R. zullen in overweging genomen worden voorts dat die tandarts-geschiedenis op Aruba goed onderzocht is.

Na de gemachtigden komen eindelijk de leden van den K. R. zelf aan 't woord. De eerste is het nieuwe lid CAPRILES, wiens benoeming als 't ware samen viel met 't indienen der Begrooting en die dus nog eenigzins vreemd staat tegenover al deze Begrootingszaken. Toch wil hij nu al zijn meening zeggen: hij constateert met vreugde dat het Bestuur op aandringen van den Raad aan 't bezuinigen geslagen is. Hij wil echter waarschuwen tegen pessimisme immers volgens zijn meening zullen de invoerrechten stijgen daar vele commerçianten nieuwe goederen zullen moeten instaan, daar de oudere op zijn; ook zal de Benzine-belasting helpen om de Begrooting te sluiten. Echter is de Handel zelf niet erg optimistisch het vreemdelingen verkeer is achteruitgaande, de winstmarge is klein, daar komt nog bij de slechte invloed van de instabiliteit van den goudstandaard. Daarom moet men zich niet blind staren op het betrekkelijke goede resultaat van 't jaar 1932. In Holland denkt men dat 't hier een Paradijs is: is er niet geschreven dat als men hier een paar schoenen koopt, men een flesch whisky-soda cadeau krijgt?! Men moet echter blijven bezuinigen. Voorts is spreker iets meer tevreden over de coulantere bediening bij den Vreemdelingen dienst.

Nu is het de beurt van Mr. ESKES: vooraleer zijn algemeene beschouwingen te beginnen, wil hij even in *'t kort,* Mr. Meyer antwoorden over de rookkwestie, welk antwoord echter op zich zelf bijna een redevoering geworden is. Met een goede dosis humor stelt Mr. Eskes, deskundige tegenover deskundige en laat zien dat er deskundigen zijn (bv. aan boord van de Van Nes) die juist het tegenovergestelde beweren van Mr. Meyer!! Dan haalt hij eenige tegenstrijdige opinies aan over die rookverordening om ten slotte een lofrede te houden over wat de Heer Beaujon in de „Onpartijdige“ daarover gezegd heeft: nl. dat de preventieve werking der verordening groot is en dat de rook verspreiding werkelijk verminderd is. (Wat vele Otrabandisten zullen ontkennen. Red.) Voorts blijft hij sceptisch om de Havenmeester ook als opsporingsambtenaar te laten optreden. De ambtenaar, die er nu voor staat, moet echter altijd aan boord zelf komen, dan kan het onderzoek beter worden geleid en zal het niet noodig zijn dat bij iedere procedure, kapitein, machinist enz. enz. worden opgeroepen, wat veel tijd en geld kost. Spreker is er ook niet voor om (tegen de meening van 't Bestuur in) voorbij varende schepen die te veel rook verspreiden te verbaliseeren; de klacht immers van Otrabanda is vooral tegen gemeerde schepen. Dan begint Mr. ESKES zijn **Algemeene Beschouwingen** over de verhouding van den K. R. tot de Gouverneur en over de behandeling der begrooting 1933 van Curacao in de Kamer in Holland, waarvan hij het nut niet kan inzien: de Heer Eskes heeft hierbij ingevlochten eenige beschouwingen over de samenstelling van den Raad die meer een afspiegeling moet zijn van het volk. Deze redevoering uitgesproken met de gemakkelijkheid, onderhoudendheid, humor en eloquentie die we van Mr. Eskes gewoon zijn, is elders in dit blad afgedrukt; we volstaan dus met er naar te verwijzen.

Het laatste lid dat algemeene beschouwingen ten beste gegeven heeft is de Heer J. Sprockel, die in eene

zeer goed gedocumenteerde rede, verschillende belangrijke punten heeft naar voren gebracht: zooals over de bestemming der gelden verkregen door salariskorting, die in plaats voor aflossing, voor pensioenen besteed werden.

Hij wenscht daarom op de volgende begrooting het volle bedrag der storting voor pensioenen te zetten nl. f. 130 000.

Hij prijst ten zeerste den ijver van het Bestuur voor het Ambachtsonderwijs: dit onderwijs moet uitgroeien volgens de behoefte van het land. Voor den Machinisten cursus moet er steun verkregen worden van de Scheepvaartmaatschappijen. Verder handhaaft spreker de meening dat het B. de verhouding der salarissen ten onrechte verbroken heeft. Een hoogstaand administratief corps is noodzakelijk, maar dat kan van de andere ambtenaren ook gezegd worden, het meerdere werk kan ook hier geen motief van gewijzigde verhouding zijn. Ten slotte stelt spreker een motie voor die zegt dat de K. Raad geen voldoende reden aanwezig vindt om de verhoudingen der salarissen te wijzigen. Voor meer bijzonderheden verwijzen wij naar de rede zelf van Mr. Sprockel die in deze courant zal gepubliceerd worden. Het lid J. de J. ARENDS springt in de bres voor Aruba. Hij vraagt inlichtingen over die tandsartsgeschiedenis en raadt het B. aan zoo spoedig mogelijk op Aruba te beginnen met Tuberculose-bestrijding. Hierop antwoordt de gemachtigde de Heer Henriquez dat die tandarts de Heer Rif een Amerikaansch diploma heeft en hier een heel goed examen heeft afgelegd. Op Aruba zal met Tuberculose-bestrijding begonnen worden; hij moet echter opmerken dat op Aruba het percentage-tuberculose minder is dan elders. De gemachtigde van D.O.W. de Heer Meyer antwoordt nu ook op 's Heeren Eskes gezegde over die eeuwige rookgeschiedenis; hij wil niet opnieuw het deskundige stof opjagen waaronder die rookprocedures bedolven liggen.

Hij geeft echter toe dat er wel eens misschien een niet te rechtvaardig proces-verbaal is opgemaakt, doch in 't algemeen mag men zeggen dat de rookverordening zeer billijk wordt toegepast daar er nu voor 'n procesverbaal op te maken, herhaaldelijk waarschuwingen worden gegeven; dat herhaaldelijk moeten verschijnen van zeekapiteins met machinisten incluis en tijdverlies en geld, dat de Heer Eskes zoo hartroerend geschilderd heeft, is dus wel een beetje erg overdreven.— De Heer Eskes dient natuurlijk onmiddellijk van repliek en plaatst zich nu ineens naar de uiterste andere zijde door zich parlementair verontwaardigd te toonen over dat herhaaldelijke waarschuwen; waarschuwing is geen opvolging der verordening! Dus in het vervolg geen waarschuwing meer, maar laat onmiddellijk de „deskundige" aan boord gaan bij een overtreding dat zal veel rompelomp doen verdwijnen.

De Voorzitter vraagt nu of de motie van den Heer Sprockel over de afkeuring der verbreking van de salarissen onderling ondersteund wordt De Heer ESKES heeft ook hierover nog een woordje ten berde te brengen. Volgens hem, is het zeer moeilijk voor den K. R. om te zeggen welke salarissen noodig zijn. De K. R. kan daarbij de cijfers niet veranderen dat is onmogelijk. Persoonlijk voelt hij veel voor de bezwaren der ambtenaren.

Verlaging met eenige progressie (d.w.z. met inachtneming van het verschil tusschen hooge en lage salarissen) is wenschelijk, maar over de geheele lijn, doch niet met uitzonderingen; dat is onpsychologisch. Hij betreurt dat nu al een gedeeltelijke rectificatie der salarissen is geschied. Hij is voor de motie Sprockel. De Heer SPROCKEL zelf komt nog eens terug op z'n motie en zegt dat het zeer lastig is het juiste salaris te treffen.

Verbreking der onderlinge verhouding wekt verbittering. Ieder Bestuur schijnt z'n eigen opinies over die salarisregeling te hebben, daarom is hij voor vaststelling van die regeling door verordening, doch dat wil hij niet eischen: hij wenscht alleen dat het B. die regeling herziet.

Daarna wordt de motie aangenomen (zie rede van den Hr. Sprockel!) en hierbij zijn de Algemeene beschouwingen afgeloopen, en begint de artikelsgewijze behandeling der Begrooting.

REDEVOERING

van Mr. G. M. ESKES,

bij de

algemeene beschouwingen over de Begrooting.

M. d. V.:-

Wanneer men in deze dagen de stukken leest, die in Holland tusschen den Minister van Koloniën eenerzijds en de Tweede en Eerste Kamer anderzijds gewisseld werden omtrent de Curaçaosche begrooting 1934, dan constateert men onmiddellijk, dat in dit jaar wel een groote verandering heeft plaats gegrepen.

In het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer verklaarden vele leden het zeer te betreuren, dat omtrent de begrooting 1933 tusschen den Gouverneur en den Kolonialen Raad niet zoodage overeenstemming kon worden bereikt, dat die door de Kroon kon worden goedgekeurd in den vorm, waarin zij op Curaçao werd vastgesteld. Een deel der leden wees er op, dat in elk geval niet gebleken is, dat de Gouverneur het uiterste beproefd heeft om het tusschen hem en de Kolonialen Raad ontstane meeningsverschil te overbruggen.

De Minister verklaarde in zijn Memorie van Antwoord, dat hij niet heeft nagelaten met den Gouverneur nog telegrafisch van gedachten te wisselen omtrent de mogelijkheid om vaststelling van de begrooting 1933 bij de wet te ontgaan, dit ook als antwoord aan de leden der Kamer, die de hoop uitspraken, dat in den vervolge vaststelling van de Curaçaosche begrooting bij de wet niet meer noodig zou blijken te zijn.

Na de Tweede kamer heeft de Eerste Kamer de Curaçaosche begrooting 1933 in behandeling genomen en deze zegt in het Voorloopig Verslag:—

„Betreurd werd, dat de Gouverneur van Curaçao met den Kolonialen Raad niet tot overeenstemming is gekomen betreffende verschillende posten der begrooting, en dat dientengevolge de vaststelling dier begrooting bij de wet zal moeten geschieden. Men had zich afgevraagd, of te dien opzichte wel met voldoenden tact is opgetreden .... Men sprak de hoop uit, dat in het vervolg een conflict tusschen beide autoriteiten zou uitblijven."

Verleden jaar dus volgens al deze uitingen een conflict tusschen Gouverneur en Kolonialen Raad omtrent de begrooting 1933, waarover in het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer o. a. gezegd wordt:

„Andere leden achtten het zeer de vraag, of wel alle door den Kolonialen Raad aangebrachte en door de Regeering niet overgenomen wijzigingen als onjuist moeten worden beschouwd.",

terwijl het Voorloopig Verslag van de Eerste Kamer daarover zegt:

„Wat overigens de punten van verschil tusschen den Gouverneur en den Kolonialen Raad aangaat, is niet duidelijk gebleken, of t. a. v. al die gerezen moeilijkheden de meening van den Gouverneur ten volle gerechtvaardigd is."

De Koloniale Raad kan met deze beschouwingen niet ontevreden zijn. Er blijkt ten duidelijkste uit, dat zijn houding bij de behandeling der begrooting 1933 ook in deze Colleges waardeering heeft kunnen vinden.

Wij kunnen thans wel vaststellen, dat over de begrooting nu in behandeling niet zooveel stof zal worden opgewaaid. De stukken daarover gewisseld zijn rustig gesteld, gespeend van onheilspellende termen en hebben de helft van den omvang van verle- [illegible] gingen van het Bestuur en van amendementen van den Raad, thans slechts enkele wijzigingen en een paar amendementen.

Toen een Ontwerp-Begrooting met een totaal aan uitgaven van f. 7.275.824, — nú van f 6.322 299,— of bijna 1 millioen minder.

En, Mijnheer de Voorzitter, toen een Bestuur, dat naar de meening van den Kolonialen Raad niet voldoende den ernst van den financieelen toestand besefte en niet krachtig genoeg de uitgaven besnoeide, ondanks de vele vertoogen van den Kolonialen Raad.

Thans een Bestuur, dat door vele maatregelen het laatste jaar genomen, blijk geeft overtuigd te zijn van de noodzakelijkheid de financien in evenwicht te houden — en wat meer zegt — naar die overtuiging te durven handelen, en dat daarom thans met vertrouwen door den Kolonialen Raad wordt tegemoet getreden. Aan een dergelijk Bestuur verleent de Raad gaarne zijn medewerking, zooals ook gebleken is in October 1932, toen de Raad met algemeene stemmen de ontwerpen tot verhooging der loodsgelden en tot invoering van een benzinebelasting heeft aangenomen, waardoor een geraamde verhooging der inkomsten van ongeveer f 300.000,— per jaar werd verkregen.

Bij deze begrooting voor 1934 kan van ernstige bezwaren van de zijde van den Kolonialen Raad niet gesproken worden. De uitgaven zijn aanzienlijk lager geraamd en wij vertrouwen, dat het Bestuur diligent zal blijven in het vereenvoudigen van de diensten en het verminderen der uitgaven. Want het is nog steeds, zooals Minister De Graaff den 10den Maart j.l. in de Tweede Kamer zeide, dat men bezwaarlijk den algemeenen toestand van het Gebiedsdeel Curaçao gunstig kan noemen en dat de economische vooruitzichten precair blijven.

De strijd door den Kolonialen Raad in 1931 en een deel van 1932 tegen de grootsche plannen van het Bestuur en voor versobering van de begrooting gevoerd, is thans gelukkig geëindigd.

Het cijfer der uitgaven, dat in 1930 het toppunt van f 12.073.539,— bereikte is thans, zonder de aflossing, teruggebracht op f 5.623.047,—.

Voor de Politie werd in 1931 uitgegeven f 1.156.407,— terwijl thans daarvoor f 643.349,— geraamd is, of ruim een half millioen minder.

Ruim anderhalf jaar geleden moest in dit College nog zwaar gedebatteerd worden over den bouw van een postkantoor van ruim 2 ton, terwijl voor een bedrag van ongeveer f 20.000,— het bestaande postkantoor keurig in orde is gebracht, waarvoor wij het Departement van Openbare Werken gaarne onze hulde brengen.

De grootsche plannen — in 1930 door het Bestuur „onafwijsbaar noodzakelijk" geacht — voor den bouw van een brug over de St. Annahaven van f 2.000.000,—, voor den bouw van ambtenaarswoningen voor f 300.000,—, voor den bouw van dienstgebouwen voor f. 1.300.000,—, voor een duren ferry-dienst van een paar ton over de haven, zij zijn met zoovele andere gelukkig niet uitgevoerd en achteraf kan niemand — ook niet het Bestuur — daar spijt van hebben. Integendeel, onze schuld zou anders enkele millioenen meer geweest zijn, en onze gewone uitgaven zou men niet op het huidige peil hebben kunnen brengen. En het noodzakelijke gevolg zou geweest zijn, dat men de belastingen aanmerkelijk had moeten opschroeven, wat bij den economischen achteruitgang van Curacao voor de meeste belastingbetalers ondragelijk zou zijn geweest.

Het stemt dus tot voldoening, dat thans de uitgaven op de begrooting cijfers vertoonen, die in het algemeen aanvaard kunnen worden. De Raad heeft deze cijfers met zorg nagegaan en geconcludeerd moet worden, dat verdere verlaging der uitgaven op verschillende posten tot afbraak zou leiden. En zóóver is het gelukkig met Curacao nog niet gekomen, dat dit noodig is.

Met genoegen zij geconstateerd, dat de Raad niet meer in de onaangename positie verkeert, zooals bij vorige begrootingen, scherp tegenover het Bestuur stelling te moeten nemen, maar zich thans in hoofdzaak met deze begrooting kan vereenigen.

Ongetwijfeld zal zorgvuldig gewaakt moeten worden tegen overschrijding der begrooting en zal versobering van de uitgaven op het programma van het Bestuur moeten blijven. Het wekt evenwel vertrouwen, dat b.v. in 1932 van het toegestane bedrag ad f 6.526.092,— ongeveer f 180.000,— niet gebruikt is en dat de post „Onvoorziene Uitgaven" voor de eerste maal sinds jaren niet is overschreden.

Hieruit blijkt, dat thans inderdaad een "financieele bewakingsdienst" in werking is, die de uitgaven controleert, zoodat ook voor de toekomst verwacht mag worden, dat de begrooting niet zal worden overschreden. Het is daarom, dat ik mij thans zal onthouden van uitvoerige beschouwingen omtrent de inkomsten, die ik bij vorige gelegenheden gegeven heb, voornamelijk met het doel de noodzakelijk van beperking der uitgaven aan te toonen. Ook nu zijn de cijfers der inkomsten nog steeds dalende, al lijken de inkomsten van het afgeloopen jaar bevredigend. Het Bestuur schatte zelf op 17 October 1932 de [illegible] rast, toen de maand December met enkele groote stortingen het cijfer over 1932 zoo aardig flatteerde. De inkomsten over de eerste 2 maanden van 1933 zijn f 903.521 tegenover f 1.048.617,— in 1932. Het zou voorbarig zijn uit deze cijfers conclusies te trekken; toch kan men constateeren, dat de cijfers over de maanden van 1933 van de opbrengst van telefoondienst, radiodienst, posterijen e.a. weer een daling vertoonen tegenover 1932 en het zijn deze cijfers, die toch wel eenigszins verderen economischen achteruitgang demonstreeren. Achteruitgang is er dus nog steeds en ik herhaal, met het oog op de voortgaande daling der inkomsten is en blijft het een gebiedende eisch iedere uitgave zorgvuldig te overwegen. Is dan ten slotte ondanks alle voorzichtig financieel beheer belastingverhooging onvermijdelijk, dan zal medewerking van den Kolonialen Raad naar mijn overtuiging niet te vergeefs worden ingeroepen.

Waar de stukken zoo staan, komt het mij voor, dat het volmaakt overbodig was de begrooting 1933, zooals deze door den Kolonialen Raad was aangenomen, definitief bij de wet te doen vaststellen en artikel 104 van het Regeerings-Reglement „ten deze toe te passen. En na behandeling in de Tweede Kamer en het Voorloopig Verslag van de Eerste Kamer zal wel niemand in Curaçao — allerminst het Bestuur — eenig nut of voordeel in deze procedure meer zien.

De voornaamste punten van verschil tusschen Bestuur en Raad betroffen de bedragen uitgetrokken voor aflossing van kasgelden, voor Politie en voor de stoomverbinding met de Bovenwindsche eilanden.

Met een memoriepost voor aflossing zooals door den Raad aangenomen, zou het Bestuur een — ook naar zijn meening — voldoende bedrag in 1933 hebben kunnen aflossen, al was het dan desnoods gedeeltelijk door overheveling van overtollige kasgelden van Curaçao naar Nederland, zooals ook in 1932 geschied is. Uit de Memorie van Toelichting toch blijkt, dat in 1932 per saldo ongeveer f 1.100.000,— is afgelost, terwijl het overschot op de begrooting slechts ongeveer f 542.000,- bedroeg. De rest is dus gevonden door overbrenging van overtollige kasgelden van Curaçao naar Nederland. Door het opvragen der deposito's van enkele tonnen gouds bij de particuliere banken in Curaçao en het overmaken van dit bedrag naar Nederland ter aflossing der kasvoorschotten zou reeds een flink deel der aflossing gevonden zijn.

Wat den post voor Politie betreft is het opmerkelijk, dat het Bestuur zelf voor 1934 slechts ruim f 643.000,— noodig acht. Waarom dan zoo krampachtig vastgehouden aan het bedrag van f 712.500,— voor 1933, terwijl de Raad f 650.000,— voldoende achtte? Wanneer het Bestuur de uitgaven voor de Politie f 1.156.407,— in 1931 kon doen dalen tot f 763,568,— in 1932, dus ongeveer 4 ton in 1 jaar, dan zou het toch ook wel de uitgaven voor het daarop volgende jaar met f 113 000,— hebben kunnen doen dalen?

De stoomverbinding met de Bovenwindsche eilanden was door den Raad in het geheel niet van de begrooting geschrapt, zooals het telkens onjuist is voorgesteld. De post was pro memorie geraamd enkel en alleen, omdat de Raad wilde afwachten wat de resultaten van de stoomverbinding over 1932 zouden zijn. En evenals nu gelden voor de stoomverbinding voor 1934 worden toegestaan, zouden ook voor 1933 bij suppletoire begrooting aan het einde van 1932 gelden voor deze verbinding stellig gesanctioneerd zijn.

Over de andere kleinere wijzigingen in Holland in de begrooting aangebracht kan gezwegen worden. Alleen heeft de Minister van Kolonien wel gedaan, wat de Raad verleden jaar in het Eindverslag dringend gevraagd heeft, n.l. de raming der middelen voor 1933 te verlagen van het illusoire bedrag van f. 7.298.250,— tot f. 6.568.400, d.i. met ongeveer f. 730.000,—.

Opgemerkt dient te worden, dat de Koloniale Raad dit bedrag niet kon verlagen, omdat de raming der middelen en inkomsten een bijlage is van de begrooting en de cijfers van dezen staat niet door den Raad worden vastgesteld. Een lid van de Tweede Kamer leidde hieruit en uit de woorden van den Minister van Kolonien in het Voorloopig Verslag geheel ten onrechte af, dat de Koloniale Raad meende te moeten zorgen voor een zeer breede marge tusschen de uitgaven en de ontvangsten en daarom een begrooting had aangenomen met een overschot van f.1.5 millioen!! Die marge is evenwel bedoeld noch gewild door den Raad.

Men leest dan verder in de Handelingen diepzinnige beschouwingen over den „achtergrond van het conflict" tusschen Bestuur en Raad, over de meerdere aandacht, die de Gouverneur schenkt aan de „Beneden- en Bovenwindsche eilanden". en dat er tegenwoordige veel meer gedaan wordt voor de opheffing en ontwikkeling van „de kleinere eilanden". Voorts professorale adviezen over het gebruik van gedestilleerd water ad f. 2.50 per ton voor „bevloeiing en irrigatie van planten". Een radijsje komt dan op 10 cent per stuk en een papaja op een rijksdaalder.

En wel eenigszins cynisch is het [illegible] standigheden waaronder thans de begrooting behandeld wordt, maakt, dat er eigenlijk menigeen wel veel voor zal voelen om deze begrooting als hamerstuk af te doen."

M. d. V., wij allen weten, wat een hamerstuk is. Over zulk een stuk wordt niet gesproken. Menigeen in de Tweede Kamer zou er dus volgens dit Kamerlid veel voor voelen de begrooting van Curacao ad ongeveer f. 6 500.000,— maar af te doen zonder een woord er aan te besteden. Dit in de lijn van de leden der Kamer, die in het Voorloopig Verslag de passage liefen opnemen: „Naar hun oordeel behoort de Kamer deze begrooting goed te keuren in den vorm, waarin die haar is voorgelegd, zonder te pogen, daarin eenige wijziging te brengen. Zij spraken de hoop uit, dat in den vervolge vastelling van de Curaçaosche begrooting bij de wet niet meer noodig zal blijken te zijn."

Dit is nogal eerlijk gezegd. Deze heeren geven hiermede te kennen de posten niet te kunnen beoordeelen en eigenlijk liefst niet met deze begrooting te worden lastig gevallen.

In de Handeling lezen wij, dat een der leden na een korte redevoering zeide:

„Ik zal het hierbij laten. Immers, wat op Curraçao gebeurt of niet gebeurt, moge op zich zelf zeker van beteekenis zijn, wij voelen het allen sterker aan dan ooit, dat het voor het welzijn van het volk en voor de toekomst van ons volk toch slechts van zeer ondergeschikte beteekenis kan wezen en dat wij op het oogenblik ernstiger zorgen hebben."

Wij zullen gaarne toegeven, dat een begrooting van Curaçao slechts een zeer klein deel van de aandacht der Kamerleden kan vergen en dat zij "ernstiger zorgen" hebben, vooral als de verkiezingen in zicht zijn. Maar indien deze erkennen de Curacaosche begrooting niet behoorlijk te kunnen behandelen, waarom wordt er dan telkens zoo op aangedrongen de Curacaosche begrooting steeds bij de wet te doen vaststellen, zooals b.v. bij de behandeling van Hoofstuk XI der Rijksbegrooting voor 1932 in de Eerste Kamer?

Naar mijn meening heeft de behandeling van de Curuçaosche begrooting 1933 in de Tweede Kamer ten duidelijkste aangetoond, dat deze behandeling daar onmogelijk tot haar recht kan komen, ondanks de moeite die enkele Kamerleden zich ongetwijfeld geven om met de Curaçaosche aangelegenheden op de hoogte te blijven. Het ware te hopen, dat deze Heeren hun zomervacantie eens gebruikten om een reisje naar Curaçao te maken. Voor een verblijf alhier van ongeveer 2½ week zouden zij in ongeveer 7½ week uit en thuis zijn, waarbij zij gebruik kunnen maken van de moderne geriefelijke passagierschepen, die op West-Indië varen en werkelijk niet zoo duur zijn. Op een hartelijke ontvangst op ons gastvrije eiland kunnen de Heeren bij voorbaat rekenen. De „Dietse Spelers" zullen hen daaromtrent kunnen inlichten. En zulk een reisje is allicht dienstig om eenige elementaire voorstellingen en begrippen omtrent Curaçao en zijn problemen bij te brengen, die thans helaas nog wel eens ontbreken bij de Heeren, die er over meepraten.

Indien de Kamers dan in het vervolg bij de behandeling van Hoofdstuk XI van de Rijksbegrooting, evenals de laatste jaren geschiedde, blijk geven van hun belangstelling voor dit gebiedsdeel, kan dat ruim voldoende schijnen. De behandeling van de begrooting, dit heeft die van de begrooting 1933 in Holland wel geleerd, dient aan Curaçao te worden overgelaten.

Of de behandeling dan hier wél volmaakt is? Zeker niet! De samenstelling van den Raad is eenigszins eenzijdig en het ware zeker te wenschen, indien de Raad meer een afspiegeling gaf van de verschillende schakeeringen en groepen der bevolking van dit gebiedsdeel. Dit zou aan de levendigheid van behandeling der zaken in den Raad zeker ten goede komen: „Du choc des opinions jaillit la vérité".

De locale belangen zouden wellicht meer aan ieder eiland afzonderlijk kunnen worden overgelaten, terwijl dan een College ingesteld voor alle eilanden gemeenschappelijke belangen van alle eilanden zou moeten behartigen.

Bij den toenemenden drang naar ontwikkeling en de groeiende belangstelling in de zaken van Openbaar belang, vooral bij de z.g.n. „jongeren", kan er stellig geen bezwaar tegen zijn aan het verlangen naar meer invloed op het publieke leven tegemoet te komee. Het oude is niet goed, omdat het altijd zoo geweest is. Oude paden moet men dikwijls verlaten, omdat de nieuwe weg beter is. Zoo ook zal in Curaçao de samenstelling van het vertegenwoordigend lichaam in de allernaaste toekomst niet meer geheel buiten de bevolking mogen omgaan.

Laten wij hopen, dat de herziening van het Regeerings-Reglement, die nog steeds „aanstaande" is, zoodanige wijzigingen zal brengen, dat aan redelijke verlangens zal worden voldaan.

Rede

van Zijne Excellentie

Bartholomeus Wouter Theodorus van Slobbe

Gouverneur van Curacao.

Bij de Opening van den Kol. Raad

9 Mei 1933.

Mijnheer de Voorzitter en Heeren Leden van den Kolonialen Raad.

Wederom sta ik in deze zaal, om ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het nieuwe zittingsjaar te openen.

De Heer Ed. S. Lansberg heeft eenige maanden geleden ontslag genomen als Voorzitter en als lid van Uw college. De Regeering heeft hem dank betuigd voor de diensten, die hij Curaçao heeft bewezen. Ook ik bracht den Heer Lansberg daarvoor gaarne hulde.

Het behaagde Hare Majesteit U, Mijnheer Jossy C. Henriquez, tot Voorzitter te benoemen en U, mijnheer de Ondervoorzitter in deze betrekking te handhaven.

Ik wensch U geluk met dit door de Hooge Regeering gegeven blijk van vertrouwen en waardeering.

Ook de Heeren R. S de Lannoy, Mr. G. C. Eskes en J. H. Sprockel, die werden herbenoemd, en de nieuwe leden D. Capriles en S. A. L. Maduro wensch ik geluk.

Den Heer J. M. L. Maduro, die wegens langdurig verblijf buiten Curaçao ontslag nam als lid van den Raad, dank ik voor de door hem bewezen diensten.

U, allen, Mijne Heeren, dank ik thans persoonlijk voor het vele werk, door U in het afgeloopen jaar verricht.

De verhouding tusschen Curaçao en de naburige landen bleef onveranderd gunstig.

De orde en rust onder de bevolking bleven bewaard. De ontevredenheid, die in vele landen heerscht, had weinig vat op de rustige bevolking van dit gebiedsdeel.

Wel worden op het eiland Curaçao invloeden van buiten merkbaar, hetgeen in onze internationale haven met de hier wonende personen van velerlei nationaliteit niet kon uitblijven, doch verwacht mag worden, de bevolking zal inzien, met we oogmerken deze ondergrondsche a plaats heeft.

Bij de feesten ter herdenking Willem van Oranje bleek weder duidelijk, dat de bevolking wa gevoelens ten aanzien van Nederla en het Oranjehuis bezit.

Het is zeer moeilijk aan te gev in welk stadium de depressie, over de geheele wereld haar invlo doet gevoelen thans verkeert.

De toestand is in vele landen ze zorgelijk, ofschoon men zich op lerlei manieren krachtig inspant de malaise te overwinnen.

Verschillende omstandigheden, wa onder politieke eene voorname pla innemen, zijn niet gunstig voor ee snelle verbetering.

Laten wij hopen, dat de kleine lic punten die hier en daar zichtbaar zi mogen blijken het begin te zijn v het opklaren van den toestand.

De economische toestand van C raçao is, vergeleken met die van a dere landen, niet slecht. De inzinki is tot nu niet zoo diep, als, in ve band met den algemeenen wereldto stand, kon worden verwacht.

De scheepvaart nam niet verder af zij vertoonde nu en dan eene zij h ook geringe opleving, ook wat vrachten betreft.

De handel verkeert in moeilijkh den. Hij bevindt zich in een ove gangstijd en moet zich aanpassen b de zich wijzigende omstandighede hetgeen niet zonder schokken plaa heeft. Gelukkig was het touriste verkeer goed te noemen.

De oogst was over het algemee voldoende.

Daar de industrieele ondernemi gen hare werkzaamheden gedurend het afgeloopen jaar eerder uitbrei den dan inkrompen, nam de werkloos heid niet toe.

De directies der groote maatschap pijen bevorderen zooveel mogelijk te werk stelling van de bewoners va Curaçao. Er zijn echter werkloozen die niet willen inzien, dat de tijd va grooten voorspoed voorbij is en d de bevolking hard moet aanpakke om een behoorlijk bestaan te hebbe

Bijna overal elders is de toestan der werknemers slecht. Hier is no voor velen, die willen, werk te vi den. Men mag echter niet verwach ten, dat de omstandigheden zoo gu stig zullen zijn als eenige jaren gele den, toen een ieder werk kon vinde in het vak, dat hij het zijne noemt.

Ook de industrie maakt zware ti den door; zij moet haar hoofd bove water houden. Het is voor Curaça van zeer groot belang, dat de indus strie hier kan werken onder niet drukkende voorwaarden.

De toestand van Aruba is niet slech De raffinaderij op San Nicolas werk [illegible] oogst op Aruba was vrij goed.

Mede doordat het Bestuur, finantiee geholpen door het Nederlandsche An tillenfonds, Bonaire is te hulp gekomen, is de toestand van dit eilan minder zorgwekkend dan verlede jaar.

Saba en in mindere mate St. Eustatius werden door een orkaan getroffen. Zeer snel is hulp verleend, waarbij wederom het Nederlandsche Ondersteuningsfonds, krachtig medewerkte

De Bovenwindsche eilanden kunnen zich onder de ongustige tijdsomstandigheden op peil houden. Het Bestuur geeft zooveel mogelijk leiding bij de opheffing dezer eilanden. Eenig resultaat is reeds merkbaar.

Simpsonsbaai, dat jarenlang onder de hoekwormziekte leed, is deze bijna geheel te boven gekomen. De bestrijding wordt krachtig voortgezet.

Geruimen tijd scheen het, dat in 1932 de ontvangsten verre bij de raming zouden achterblijven. Op het laatst van het jaar bleken de inkomsten ver de verwachtingen te overtreffen. Een aanzienlijk deel der kasvoorschotten kon worden terugbetaald mede doordat een deel de kasgelden voor dat doel werden bestemd.

In 1932 werden de markthallen afgebouwd en kwam het abattoir tot stand. De voedselvoorziening van Curaçao geschiedt op meer hygienische wijze. In den loop der laatste jaren is aan de volksgezondheid toenemende aandacht besteed, zooals o.a. blijkt uit de verbetering van het drinkwater, ook in de buitendistricten, uit de saneering en reiniging, uit de bestrijding [illegible] minder male voorkomende ziekten en uit de zorg voor moeder en kind.

De volksgezondheid is echter nog niet op de hoogte van den tijd.

De bestrijding van de tuberculose is, zooals U bekend is, ter hand genomen. Vermoedelijk zal he Curacaosche Roode Kruis, dat sinds zijne oprichting reeds veel goed werk heeft gedaan of voorbereid, ook hierbij zijne gewaardeerde hulp verleenen.

De krankzinnigenverpleging elscht reorganisatie.

Indien de middelen blijven vloeien, zooals het zich laat aanzien, zullen in de naaste toekomst weer gelden kunnen worden besteed aan hoogst gewenschte verbeteringen zonder dat de allossing der kasvoorschotten te veel in het gedrang komt.

Voor de doorvoering van de gelijkstelling van het onderwijs zijn de eerste maatregelen genomen. De ontwerpen ter wijziging van de onderwijsverordening en van de subsidieverordening zijn in het laatste stadium van behandeling. Zoodra Uw collega deze

heeft voltooid, zullen ontwerpen ter doorvoering van de gelijkstelling worden ingediend.

Het gewone onderwijs mag ongetwijfeld niet worden verwaarloosd, maar rekening moet worden gehouden met het feit, dat eene ver doorgevoerde schoolopleiding een groot aantal personen oplevert, voor wie, in aanmerking genomen hunne ontwikkeling, in het economisch leven geen plaats is.

Vorming van goede ambachtslieden en werklieden is in het belang van het Curacaosche volk.

Het ambachtsonderwijs heeft daarom de voordurende aandacht van het Bestuur. De ambachtsschool krijgt spoedig eene aanzienlijke uitbreiding en stelt zich ten doel behalve vaklieden ook geschoolde arbeiders voor de groot-industrie te leveren, opdat de inwoners van Curaçao ook plaatsen, thans nog door niet-Curaçaoenaars bezet, zullen kunnen innemen.

Overwogen wordt de instelling van ambachtsonderwijs op beperkte schaal voor Aruba.

Curaçao mag niet geheel afhankelijk zijn van de groote industrieën.

Andere middelen van bestaan mogen niet worden verwaarloosd.

Een eenvoudige opleiding voor den tuinbouw en den kleinen landbouw zal worden opgezet.

Bevordering van de visscherij ligt in het plan. Hierbij worden eigenaardige bezwaren ondervonden.

Oprichting van kleine industrieën zou voor Curaçao zeer gewenscht zijn. De tijdsomstandigheden maken deze oprichting zeer moeilijk.

De intense productie op elk gebied in landen, waar onder meer voordeelige voorwaarden kan worden gewerkt, sluit concurentie vrijwel uit.

De mogelijkheid bestaat, dat op een of twee der Bovenwindsche eilanden de mijnproductie wordt ter hand genomen.

Ook bestaan er plannen om de goudwinning op Aruba weder op te vatten.

In het afgeloopen jaar kwamen een twintigtal verordeningen tot stand, waarvan de voornaamste zijn:

de regeling der winkelsluiting.

de wijziging van de loodsdienstverordening.

de tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine,

de keuring van vee en vleesch en den verkoop van vleesch op Curaçao,

het tegengaan van [illegible]

de wijziging [illegible] pensioensverordening.

Reeds gaf ik [illegible] tot regeling [illegible] ling van [illegible] openbaar onderwijs in behandeling zijn of binnenkort zullen komen.

Ik ben ervan overtuigd, dat het ontwerp bouwverordening en het ontwerp-havenreglement door U weldra in behandeling zullen worden genomen.

Ook de wijziging van de filmkeuring vraagt dringend Uw aandacht, daar een beter toezicht [illegible] dig is.

Hierboven merkte ik op, dat Curaçao economisch niet zoo diep is gezonken als vele andere landen. Er is echter allerminst reden tot gerustheid. Aan de malaise zal het hoofd moeten worden geboden.

Ik doe een beroep op allen, om vooral nu hunne krachten in te spannen in het belang van Curaçao. Laten wij allen eendrachtig samenwerken, en den moed niet laten zinken. Laten wij ieder, in zijn kring, alles doen, wat de ontwikkeling van het land, dat ons dierbaar is, kan dienen.

Met de bede, dat Gods zegen op onzen arbeid mogen rusten, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1933—1934 geopend.

Verslag van de Zitting van den Kol. Raad.

6 Mei 1933.

Artikelsgewijze behandeling der Begrooting.

Die behandeling is zeer vlot verloopen: de hamer van den Voorzitter tikte als een mitrailleuse of beter (om in den geest van den Volkerenbond te blijven) als een schrijfmachine.

Alleen over art. 110 (toelage voor auto's der ambtenaren) ontspon zich een leuke discussie, die echter in een algemeene vrede eindigde. Art 1 tot en met 21 werd zonder meer aangenomen. Bij art. 22 c (buitengewone bijdrage in de kosten van stichten of aanbrengen van schoollokalen: f. 10.000) stelde de Heer Eskes voor dit bedrag tot 30.000 te verhoogen, in verband met de uitbreiding der bijzondere school op Emmastad. Het Bestuur had alleen bezwaar, wegens de late aanvraag, die gelden reeds voor 1934 op de begrooting te plaatsen. Het voorstel Eskes wordt aangenomen. **Art. 32** (voorschotten aan landbouw enz.) wordt aangenomen zooals gewijzigd. —**Art. 31** (bijdragen over verschillende lichamen) Het Bestuur is niet principieel tegen de verhooging met 1000 fls. van de subsidie aan het Leger des Heils, maar wil eerst de werkwijze van dit Instituut afwachten; daarbij is de post onvoorziene uitgave al reeds zwaar belast van wege de schade aan Landsgebouwen door de Novemberstorm—. De Heer David Capriles in een kleine rede, stelde voor zonder hoofdelijke stemming, die verhooging met 1000 fl voor het Leger des Heils, aan te nemen. Het Heilsleger is geen lid van de Fortunabond, daar dit tegen z'n principepen is. Het doet veel om net drankmisbruik op Curaçao tegen te gaan: in dit verband haalde spreker het katholieke Kamerlid Ir. Feber aan, die hoopte dat weldra in Curaçao het particulier initiatief de drankbestrijding zou opnemen.

De Heer Eskes komt ook voor het Heilsleger op en zegt die afwachtende houding van het Bestuur niet te begrijpen, daar immers het Leger des Heils geen instelling van gisteren is en diens werkwijze bekend is. Het is nog klein op Curaçao, maar alles begint klein! Daarbij is volgens Mr. Eskes het Heilsleger niet tegen de kerken gericht: het is een philantropische instelling. Hij wil daarom het Bestuur in overweging geven ook voor '33 die verhooging te geven. Het voorstel Capriles—Eskes wordt aangenomen. De Voorzitter begint weer te tikken tot en met art. 68 (telefoonaansluitingen voor defensie doeleinden) alleen eventjes onderbroken door Mr. Eskes die vraagt waarom de toelage aan den Directeur der Arbeidsbeurs, nog steeds op onvoorziene uitgaven staat. Betreffende die telefoonaansluitingen voor defensie-doeleinden, waarmede Curaçao belast is, alhoewel de defensie ten laste van het Rijk komt, antwoordt de Heer v. d. Drift, dat die ook dienen voor ordebewaring, zooals de verbinding met den P. G., de politie en den Districtmeester.

— En vraagt Mr. Eskes: de verbindingen met den Kapitein van de Mariniers en den Luitenant? — De Heer v. d. Drift repliceert dat er gevallen mogelijk zijn dat die verbindingen ook voor politioneele doeleinden moeten dienen. — Dus, concluideert de Hr. Eskes, voor de **secundaire** taak der Mariniers wordt de Cur. Begrooting belast!?!! —

Daarna gaat het weer met een vaartje tot men stuit op art. 100 (betreffende het opvragen bij de Banken der deposito's van vreemdelingen.) — De Heer v. der Drift deelt mee dat van of 1 Mei 1933 de mogelijkheid is geopend voor den Vreemdelingen dienst een gedeelte van den deposito's op te vragen: deze bedragen in totaal ongeveer 500 000 f. — De Heer Eskes verwondert zich waarom maar een gedeelte wordt opgevraagd. En [illegible] zijn die deposito's [illegible] geponeerd? [illegible] wie draagt dan het risico; het gouvernement of [illegible]? De deposito's zijn veiliger bij den ontvanger, waar ze dienen kunnen om de kasvoorschotten af te lossen. De Heer v. der Drift zegt dat betreffende de veiligheid het Bestuur dezelfde meening heeft als de Heer Eskes er ze daarom van de Banken heeft opgevraagd, doch enkel maar voor een gedeelte om de Banken niet te veel te belasten. De Heer [illegible] kunnen verdragen; maar op welken termijn zijn deze deposito's gestort en tegen welk %? — De Heer van der Drift antwoordt dat hij die cijfers niet bij zich heeft: die termijnen en percenten zijn natuurlijk verschillend. De Heer Eskes blijft eenigzins aarzelend tegenover de mededeelingen van 't Bestuur over dat opvragen. Die zaak blijft voor hem eenigzins, nevelig. Bij *art. 102* dat luidt „Reserveering voor betaling van hoofdsom en rente aan de erfgenamen van A. L. de Lannoy en A. A. Ribbius ter zake van de onteigening van de plantages Rio Canario en Suffisant" zegt de Heer v. d. Drift, dat het Bestuur volgens 't verlangen der afdeelingen, een Wetswijziging voorbereidt waardoor een einde kan worden gemaakt aan de berekening van 6% wettelijke interesten verschuldingd aan de fidei-commissaire gemeenschap Rio-Canario.

Art 104. (Rente en aflossing van opgenomen kasgelden f 975.000). Dit artikel is niet te splitsen in tweeën (nl. aflossing en rente) daar het rentebedrag wisselend is en ook daar het moeilijk is wissels te koopen voor een bedrag juist uitmakende de som van aflossing: zoo zal dan ook het eindcijfer van dit artikel niet overschreden worden.

Het artikel 110 heeft ons een gezelligen avond bezorgd. Het hoofd van D.O.W. heeft de vergoedingen aan zijne ambtenaren, voor dienst-auto's, [illegible] flegma en [illegible] goede documentatie heeft de zaak gered. De zaak kwam hierop neer, dat de K.R. van meening was dat de technisch-ambtenaar voor wegen en gebouwen, met een motorfiets zou kunnen volstaan en daarvoor een subsidie van f 600 voldoende geacht werd (in plaats van 1080). Het hoofd der werkplaatsen kwam volgens de afdeeling heelemaal niet in aanmerking voor een subsidie. De Heer Meyer heeft aangetoond dat de technisch-ambtenaar nog heel veel werk heeft en heel wat kilometers heeft af te leggen in regen en wind enz. Motorfiets is absoluut ongeschikt, hetzij wegens te veel ongevallen, hetzij de rijder er zelf niet tegen kan, hetzij wegens den toestand der wegen, hetzij men soms personen en eenig materiaal moet meevoeren, wat op een motor onmogelijk is. Spreker haalde een heele Litanie van de tragische ervaringen van de Ned. Ind. G. M. met hun motorfietsrijders; daarbij de C.P.I.M. hebben toch ook auto's, (het gaat over diegenen die met technisch-ambtenaar gelijk gezet kunnen worden) — Ook het Hoofd der Werkplaatsen heeft een subsidie en auto noodig; er is hier eenig misverstand in 't spel. De K.R. denkt misschien dat het Hoofd der Werkplaatsen altijd op Parera moet zitten; heelemaal niet: spreker toont aan dat ook die ambtenaar overal naar toe gaat voor verschillend dienstwerk (hij is de deskundige voor politie-keur, vervangt de ambtenaar van stoomwezen, bij diens afwezigheid naar Aruba etc.)

De Heer **Arends** haalt het voorbeeld aan van den seiner op Gr. Kw. en nog meerderen in particuleir bedrijf die een motorfiets gebruiken.

Noch voor het Hoofd der Werkplaatsen (dat op Parera thuis hoort en desnoods bij voorkomend geval betreffende Politie-keur met de Politie zelf kan meerijden) noch voor den ambtenaar voor wegen en gebouwen (er wordt immers niet gewerkt) is een auto noodig.

Hij diende daarom een amendement in om die toelage met f 1380 te verlagen. De Heer v. der Drift ontried dit amendement aan te nemen, wegens de technische bezwaren zoo juist door den Heer Meyer ontwikkeld: in dat gevat zou het Gouvernement meer D-auto's moeten aanschaffen wat nog veel duurder uit zou komen. De Raad liet zich nog niet overtuigen. De Heer Meyer moest aan den Heer Eskes uitleggen wat men onder *dienstreizen* verstond en daarbij nog eens al de bezwaren tegen de motorfiets opsommen en het vele werk der betreffende ambtenaren uitleggen (waarbij ook nog ter sprake kwam hoe krap men op Parera in de D. auto's zat) vooraleer de Heer Eskes eenig berouw begon te voelen en voorstelde het amendement zoo te wijzigen dat men den ambtenaar van wegen en gebouwen zijne toelage liet houden, doch die van het Hoofd der Werkpl. moest gelijkmaken d. w. z. verlagen tot die van den Veterinair die, 600 f ontvangt. De Heer Sprockel is voor dit voorstel daar men niet te krap mag zijn, daar men anders gevaar loopt dat er geen goed toezicht meer wordt gehouden. De heer van Leeuwen verklaarde dat hij wel voor verlaging is, maar niet dat een ambtenaar heelemaal niets krijgt. De Heer Arends kreeg in de gaten dat het met zijn amendementje verkeerd liep, wegens al die opvallende bekeeringen, daarom verklaarde hij: „M. de V." er zijn er al 2 bekeerd en ik zie dat er nog meer volgen zullen, daarom verklaar ik me ook bekeerd en trek bij dezen mijn amendement in."

De Heer Eskes nam echter onmiddelijk het amendement over met een enkele wijziging: nl. f 300 minder aan den Chef der Werkplaatsen dus zoo: f. 1080 voor den ambtenaar van stoomwezen; f 1080 voor dien van wegen en gebouwen; 600 voor den Chef der Werkplaatsen (gelijk stellen met Veterinair) De Heer Meyer bedankte de Heer Arends voor zijne welwillendheid (hilariteit) en vroeg aan den Heer [illegible] ken [illegible] Werkplaatsen niet gelijk kan stellen met den Veterinair én omdat hij van hoogeren rang is én omdat zijn werk andersoortig is: daarbij is het salaris van dien ambtenaar ook al verlaagd en is de „overtime" afgeschaft: 'n beetje consideratie is dus niet geheel misplaatst. De Heer Eskes meende echter nog te moeten zeggen, dat dit geen kwestie van gevoel is...

O! als hij zijn gevoel zou laten spreken wat zou hij dan misschien niet geven aan den Chef der Werkplaatsen! Het eenige argument hier is echter of die Chef die auto en die toelage werkelijk noodig heeft: zoo de Heer Meyer dat plechtig verklaren kan, dan zal de Heer Eskes over zijn hart strijken en alles ongedaan maken!! Bij dezen staat de Directeur van D.O.W. statig op en verklaart plechtig dat die auto en die toelage werkelijk noodig is voor den dienst en zoo eindigde dit parlementaire gevechtje in een algemeene verzoening der partijen! De Heer Sprockel wil echter nog weten waarom aan den eenen ambtenaar 6 cent per KM is uitgekeerd, aan den anderen 7 c. en aan den laatsten 10 cent.

Den Heer Meyer verklaarde toen dat dit maar relatieve cijfers zijn en daarbij maar ten naasten bij: hij had het aantal afgelegde Km., gedeeld door de toelage en zoo dat cijfer verkregen: met verschil van toelage had dit dus niets te maken.

Toen ging het weer verder tot art. 112. a (kosten van verandering op Plantersrust): die kosten zijn echter niet gemaakt in 1932, zooals 't Eindverslag zegt maar in 1931 merkte de Heer v. den Drift op: ze bedroegen de som van f. 7.270.—

Ook wou het B. nog opmerken dat 10 a 12½% van het ambtsinkomen in den regel meer bedraagt dan de werkelijke huurwaarde van de gouvernementswoning. Indien de ambtenaren geen gouvernementswoning behoeven te huuren wordt de werkelijke huurwaarde als huurprijs gevraagd: geen kwestie dus van verkapte salarisverhooging. De Heer Eskes had de lijst der verhuurde woningen ingekeken en hij vroeg zich af of die van Plantersrust lager verhuurd werden dan gelijke woningen van buiten. Waarom moet de eene 40 en de andere 50 betalen? Er zijn menschen met hoog salaris die lage huur betalen en Politie ambtenaren die veel lager salaris hebben, moeten meer dan [illegible] fl. betalen!

Hij wou geen namen noemen. Doch hij vraagt goeden wil van de zijde van het Bestuur. — Bij art. 126 merkte de Heer Henriquez op dat er spoed achter zal gezet worden om [illegible] meerde krankzinnigenverpleegsters te laten komen, doch de komst van den psychiater kon men niet uitstellen tot de komst dier verpleegsters. — Bij art. 120 (ond. 119) deelde de Heer van der Drift mede dat de termijn der gasmaatschappij duurt tot 24 Juli 1934.—

De Voorzitter hamerde nu door tot aan 't einde, zonder dat er 'n enkele opmerking werd gemaakt behalve bij art. 148 dat gaat over de terugbetaling aan het Rijk van de helft der uitgaven voor den geneeskundigen dienst.

De Heer v. d. Drift maakte hier de opmerking dat het hier betreft uitgaven van de Politie. Deze zijn militairen, moeten dus door de gouvernementsarts, die ook de marine aan den wal, behandelt verzorgd worden. Met Nederland is overeengekomen dat Nederland en Curaçao ieder de helft zullen betalen, welke regeling voor Curaçao niet onvoordeelig is.

De Voorzitter de Heer Jossy C. Henriquez sloot nu de vergadering: het was eventjes over half-elf, wat zeker een verbetering was op verleden jaar, toen het half vier werd in de morgen.

Ingezonden stuk.

* *Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.*

Dokter Gelfman.

Dr. Gelfman gaat ons eiland St. Martin verlaten, na hier 2 jaar en negen maanden gewerkt te hebben.

Eén van de grootste successen, die hij met volharding en doorzettingsvermogen heeft behaald, is de vernietiging van de mijn-worm-ziekte op 't dorpje Simpsons-Baai. Wekelijks begaf hij zich naar dat afgelegen plaatsje, dat toen bijna ontoegankelijk was. In een bootje, dat lekte als een mand, kwam hij over 't water en moest dan nog een kwartier door 't mullige zeezand baggeren. Na heel veel tegenwerking, voortkomend uit onwetendheid en ook wel uit onwil van de bevolking, heeft hij deze tropische ziekte krachtig en succesvol bestreden.

Door zijn rustige verschijning, zijn toewijding en zijn groote wetenschappelijke kennis heeft hij vele vrienden gemaakt, die hem een hartelijk vaarwel toeroepen en hem en zijn geachte familie veel succes op zijn verdere loopbaan toewenschen.

Chr. Spékle.

St. Martin 6 Mei.

BERICHTEN.

[illegible] op 19 April l.l. heeft Z. K. H. Prins Hendrik, als Hoofd van het Nederlandsche Roode Kruis, aan Zijne Excellentie B. W. Th. van Slobbe het kruis van verdienste geschonken. Wij feliciteeren Zijne Excelletie met deze mooie onderscheiding.

Goede reis en Welkom.

Aan boord van de „Magdalena" is 6 Mei naar Holland vertrokken Dr. W. P. Maal en familie.

Aan boord van de „Costa Rica" 8 Mei via Colon en New-York naar Holland, de Heer Jac. Haayen, die een bijzondere opdracht heeft van het gouvernement en die hoopt 15 Sept weer terug te zijn.

Aan boord van de „Venezuela" op 11 Mei is naar Holland vertrokken voor een half jaar, de Heer C. G. de Bie, van de recherche.

Aangekomen met de „Costa Rica" de Heer P. Th. Kraftt, Postdirecteur en die nu bij afwezigheid van den Inspecteur der Belastingen diens plaats zal innemen.

Van de Bovenwinden met de „Baralt" Mevrouw Desertine en kinderen;

Van Bonaire met dezelfde boot Z. Eerw. P. v. Weerelt, die nu waarnemend Pastoor op Groot Kwartier is.

Dr. Spitzer.

Vandaag vertrekt Dr. Spitzer naar de Bovenwinden: band'abao zal dit afscheid voelen, want Dr. Spitzer heeft daar schitterend werk verricht.

Niet alleen was hij dienstwillig, inschikkelijk voor de armen en zieken en heeft hij veel voor de volksgezondheid gedaan (denk maar eens aan zijn onderzoek van de waterputten), maar ook heeft hij hoog wetenschappelijk werk verricht door het catalogiseeren van verschillende ziekten en dit alles onder te brengen in een kaartsysteem, zoodat zijn opvolger precies weet hoe het met de menschen en de patienten van band'abao is gesteld. Weinigen weten dat Dr. Spitzer wetenschappelijke bijdragen leverde aan buitenlandsche tijdschriften, steeds nog veel studeerde en op de hoogte bleef van de nieuwste vindingen op medisch gebied.

Hij was een goed mensch en een goed dokter! Goede reis en tot spoedig weerziens.

Peruaansch eskader.

Maandag 8 Mei des middags verscheen voor onze haven de „Almirante Grau" met 2 onderzeeërs. Er werden saluutschoten gelost, doch het eskader kwam de St. Anna-haven niet binnen, doch ging ankeren in de Caracas-baai, waar het zich voorzien heeft van stookolie en provisie en 's avonds weer vertrokken is, met bestemming naar de Amazone.

St. Eustatius weer „Golden Rock?"

Plaatsgebrek verhindert ons eenige bijzonderheden mee te deelen over de vermoedelijke opening van een mijnindustrie op St. Eustatius, waarover den Gouverneur ook gesproken heeft in zijne openingsrede.

Opening Kol. Raad, 9 Mei.

In de laatste zitting om 8½ uur werden de Heeren Eskes, Sprockel en Maduro benoemd als leden der Commissie van Ontvangst v. d. Gouverneur. Na het dankwoord van den Voorzitter, werden de notulen der vergadering voorgelezen, goedgekeurd en de zitting wordt beeindigd.

Klokslag 9 uur inspecteerde de Gouverneur 2 secties Mariniers, die onder commando van Sergeant Majoor Franken bij het Stadhuis zijn opgesteld; gaat daarna naar de Raadszaal, waar hij de openingsrede houdt, die elders in dit blad is afgedrukt. Binnen de zaal was er veel belangstelling, maar buiten niet.

De Gouverneur sprak voor de microphoon,: buiten waren 3 loudspeakers aangebracht, zoodat de menschen die op het trottoir bij het Wilhelmina-park geschaard stonden alles duidelijk hebben kunnen hooren.

Wij hopen dat dit zittingsjaar, onder Gods zegen zal uitgroeien tot een jaar van eendracht en voorspoed.

Rede Mr. Sprockel in de K. R.

Deze zal de volgende week afgedrukt worden.

Regenval over de maand APRIL 1933.

New Port	4 m.m.
Montagne	3 m.m
Groot Sint Joris	45 m.m.
Santa Rosa	NIHIL.
Klein Kwartier	2.5 m.m.
Scherpenheuvel	2.3 m.m.
Rust	2. m.m.
Blauw	15. m.m.
St. Martin	37.2 m.m.
Kralendijk	5.1 m.m.
Rincon	7 m.m.
St. Eustatius	66 m.m.
St. Thomas College	0.2 m.m.

Aankomst en Vertrek van schepen in de maand MEI 1933

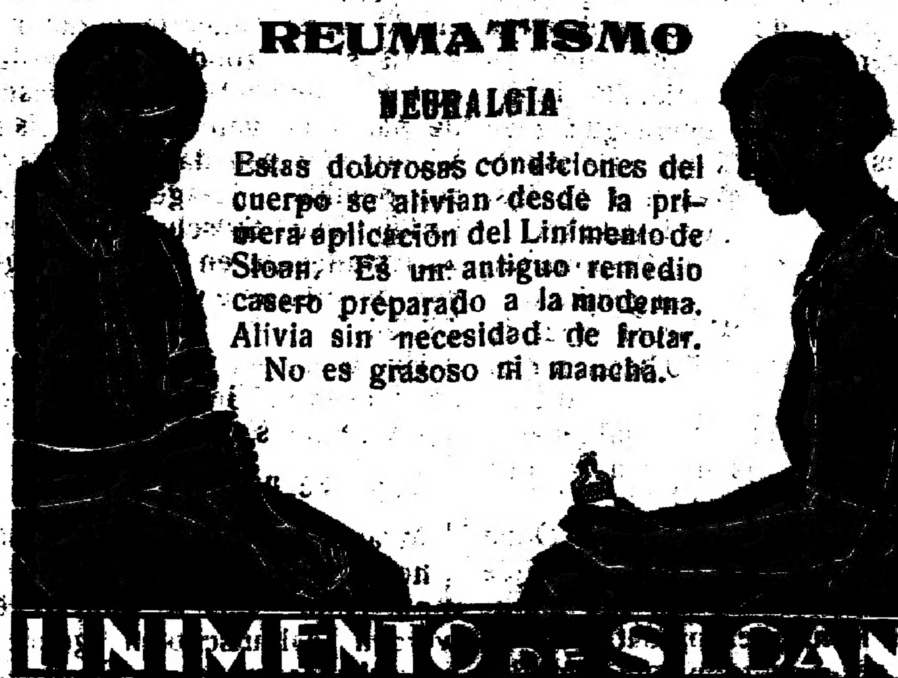
S.S.	Aankomst	van	Vertrek	naar
Baralt	—	Curaçao	13	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius, St. Kitts.
El Libertador	14	Maracaibo-Aruba	14	Aruba Maracaibo
Falcon	14	New-York	14	Maracaibo
Tachira	14	Maracaibo	14	New-York
Trujillo	16	La Guaira	16	Aruba-Maracaibo
El Libertador	17	Maracaibo-Aruba	17	La Guaira
Amor	17	New-York	17	Aruba-Maracaibo
Kreta	17	Hamburg	17	Cartagena
Miranda	17	Maracaibo	—	Curaçao
Baarn	18	Costa del Pacifico	18	Liverpool, R'dam, A'dam
Caribia	18	Hamburg	18	P. Limon
Alemania	—	Curaçao	18	Aruba-Maracaibo
Rotorua	18	Londen	19	Cristobal, New-Zealand
J. Sebastian Elcano	18	Cristobal	19	Barcelona
P. de Latouche	18	Cristobal	19	Le Havre
El Libertador	19	La Guaira	19	Maracaibo
Medea	19	Maracaibo	19	New-York
Derelian	19	Liverpool	20	Cristobal
Caracas	20	New-York	20	Maracaibo
Mataroa	20	N. Zealand, Cristobal	21	Southampton

Steun het Apostolaat ter Zee.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

„DE SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste kl.	Asiento	— Trappers	: 3—1
Res. 1ste kl.	R. C. C. 2	— Republiek 2	: 2—1
	Bismarck 2	— Volharding 2	: 0—1
2de klasse	De Ruiter	— Scherpenheuvel	: 0—0

Competitie-standen per 7-5-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Trappers	4	3	0	1	11	5	6
Asiento	3	2	1	0	8	2	5
Republiek	2	2	0	0	4	1	4
Volharding	2	2	0	0	7	2	4
Jong Holland	1	1	0	0	3	2	2
Go Ahead	3	0	1	2	0	3	1
R. C. C.	3	0	0	3	5	8	0
Bismarck	2	0	0	2	2	9	0
Transvaal	1	0	0	1	1	5	0
Trekvogels	1	0	0	1	0	4	0
Res. 1ste klasse.							
Jong Holland 2	3	2	1	0	3	1	5
R. C. C. 2	4	2	1	1	6	4	5
Bismarck 2	4	2	0	2	3	2	4
Volharding 2	3	2	0	1	4	3	4
Trappers 2	2	1	1	0	14	1	3
Republiek 2	3	1	1	1	4	4	3
Asiento 2	3	1	0	2	5	3	2
Transvaal 2	4	1	0	3	2	9	2
Trekvogels 2	2	0	0	2	0	14	0
2de klasse.							
D. D. V. O.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4	0	8
De Ruiter	6	3	1	2	4	6	7
Scherpenheuvel	[illegible]	1	4	1	3	3	6
[illegible]	6	2	1	3	5	4	5
Hercules	3	2	0	1	6	2	4
Olympia	4	1	2	1	2	2	4
Juliana	6	2	0	4	5	10	4
S. D. O.	4	1	1	2	3	3	3
M. S. Z.	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

COMPETITIE-PROGRAMMA.

Zondag, 14 Mei

MUNDO NOBO

1ste klasse
Transvaal — Volharding
4.30 precies
Scheidsrechter: Eugenio

2de klasse
De Ruiter — Olympia
3.15 precies
Scheidsrechter: Kranenburg

ASIENTO

Res. 1ste klasse
Asiento 2 — R.C.C. 2
4.30 precies
Scheidsrechter: Jesurun

2de klasse
Hercules — S. D. O.
3.15 precies
Scheidsrechter: Corsica

SCHERPENHEUVEL

2de klasse
D. D. V. O. — Scherpenheuvel
4.30 precies
Scheidsrechter: Sylbing

De bus vertrekt van Wilhelmina-plein om 3.45 p. m.

Zondag 21 Mei

MUNDO NOBO

1ste kl.
Jong-Holland — Republiek
4.30 precies

2de kl.
Hercules — Olympia
3.15 precies

ASIENTO

Res. 1ste kl.
Asiento 2 — Trappers 2
4.30 precies

1ste kl.
Trappers — Trekvogels
3.15 precies

SCHERPENHEUVEL

2de klasse
Juliana — Scherpenheuvel
4.30 precies

De bus vertrekt van Wilhelmina-plein om 3.45 p.m.

Donderdag 25 Mei.
(Hemelvaartsdag)

MUNDO NOBO

1ste kl.
R. C. C. — Transvaal
4.30 precies

2de kl.
D. D. V. O. — Hercules
3.15 precies

ASIENTO

2de klasse
D. N. S. — S. D. O.
3.15 precies

Zondag 28 Mei.

MUNDO NOBO

1ste kl.
Asiento — Volharding
4.30 precies

Res. 1ste klasse
Jong-Holland 2 — Trappers 2
3.15 precies

ASIENTO

1ste klasse
Republiek — Trekvogels
4.30 precies

2de klasse
Hercules — Juliana
3.15 precies

Zondag 4 Juni.

MUNDO-NOBO

1ste klasse
Jong-Holland — Trappers
4.45 precies

1ste klasse
Go ahead — Transvaal
3.30 precies

ASIENTO

1ste klasse
Asiento — Republiek
4.45 precies

Res. 1ste klasse
Bismarck 2 — Trekvogels 2
3.30 precies

Maandag 5 Juni
(2de Pinksterdag)

MUNDO NOBO

1ste klasse
Bismarck — Volharding
4.45 precies

1ste klasse
R. C. C. — Trekvogels
3.30 precies

ASIENTO

Res. 1ste klasse
Asiento 2 — Republiek 2
4.45 precies

Res. 1ste klasse
Transvaal 2 — Trappers 2
3.30 precies

Programma WILHELMINA - BEKER.

A.	Bismarck	—	R. C. C.
B.	Republiek	—	Transvaal
C.	Go Ahead	—	Volharding
D.	Jong Holland	—	Trekvogels
Vrij	Asiento		
	Trappers		
E.	Winnaar A	—	Winnaar B
F.	Winnaar C	—	Winnaar D
G.	Asiento	—	Trappers
H.	Verliezer A	—	Verliezer B
I.	Verliezer C	—	Verliezer D
K.	Winnaar H	—	Winnaar I
L.	Verliezer E	—	Verliezer F
M.	Winnaar E	—	Winnaar F
N.	Winnaar G	—	Winnaar M
O.	Verliezer M	—	Verliezer G
P.	Winnaar K	—	Winnaar L
R.	Winnaar O	—	Winnaar P
S.	Winnaar R	—	Verliezer N

Eindstrijd 31 - 8 - '33

Winnaar N — Winnaar S

De vereenigingen OLYMPIA en S. D. O. zijn beboet met f 2,50 wegens het niet tijdig inzenden van elftal-opgaven voor de maand Mei (Art. 8, lid 3-5 R.C.W.)

De heer R. de Windt is per 1 Mei 1933 ingeschreven als werkend lid van de Sportvereeniging R. C. C.

De heer H. de Boer, Pareraweg 28, is per 28 April 1933 ingeschreven als Werkend-lid van de V. V. TRANSVAAL.

ELFTAL-OPGAVEN VOOR DE MAAND MEI

(V. r. n. l.)

ASIENTO 1: H. C. J. Nieuwenhoff, W. Lambij, D. Monfils, J. de Boer, A. de Wolf, H. W. Dijkhoffz, L. Opschoor, A. J. Oomen, W. Hendriks, J. Boon, J. L. J. Vermeulen.

ASIENTO 2: D. de Jong, J. Venema, A. A. Koster, B. Lagendijk, P. Fraterman, J. A. Nolte Jr., G. J. Brouwer, W. v. d. Toorn, P. Overveld, P. C. Kroon, J. P. Spruit.

BISMARCK 1: J. Arion, L. Jandroep, J. Pieters, J. Cesilia, J. Davelaar, E. Ruiz, F. Rovil, M. Pieters, E. J. Pieters, M. Henriquez, J. Christian.

BISMARCK 2: O. Suares, H. A. Maduro, F. Nicasio, J. Offer- J. Rodriguez, M. Daal, E de Lannoy, A. Comenencia, E. Tweeboom, H. Vorst, J. S. Vos.

D. D. V. O.: A. Merkies, A. Laurens, E Moesker, E. Gijntje, L. Laurens, A. Thodé, H. La Cruz, V. Francisco, P. Faneijten, V. Hernandez, L. Henriquez.

D. N. S.: M. de Leeuw, E. Römer, J. van Ecks, A. Luyando, E. Fecunda, E. Atalida, J. van Uiten, M. de Lima, E. Scorea, W. Pietersz, E. Kirindongo.

DE RUITER: A. Schotborgh, A. da Costa Gomez, S. Scharbay, V. Coster, E. Baart, B. Marchena, L. Koeiman, E. Pinedo, J. La Cruz, C. Kip, S. S. Bernard.

GO AHEAD: O. May, S. Eliazer, F. J. de Vries, A. Ligeon, E. Isselt, A. Parisius, E. Bertus, A. J. Beeldstroo, E. de Rooy, L. Luitjes, A. Morman.

HERCULES: E. Rigaud, H. Weber, J. Girigori, L. Laurens, F. [illegible]

JONG HOLLAND 1: M. v|d Gen, P. Sibilon, A. Kraneveldt, W. Leers, A. Sentiago, H. Royer, A. Tweeboom, R. Michael, F. Brion, E Correa, C. Kroon.

JONG HOLLAND 2: J. Eleonora, P. Provence, P. Scorrea, E Brantsz O. Zalm, J. Garcia, A. Chacuto, E. La Cruz, P Jansen, O. Kram, O. Marugg.

JULIANA: F. Marino, J. Veeris, E. Bronswinkel, A. Jansen, E. Koffiel, S. Bernadina, M. Richardson, E. Rein- G. M. Bernadina, A. Laker, M. Lebier.

M. S. Z. P. Walraven, A. L. v. Selst, G. Buitenhuis, O. K. Schilling, M. Dijksman, D. Comvalius, F. M. Kuypers, J. Hooyberg, J. Roose, H. C. van Schaik, J. Pegthet.

OLYMPIA: ? ? ?

R. C. C. 1: P. G. Gorsira, F. Hollander, I. Bouwman, V. Naar, J. van Uytrecht, R. de Windt, E. Rib, N. Vera, C. Prince, I. Vos, J. Suarez.

R. C. C. 2: Ph. de Jongh, Ch. Martijn, M. G. Bouwman, E Abdalah, C. I. Royer, J. Royer, G. Raven, E. Joubert, O. Profeet, H. Gorsira, M. Jacob.

REPUBLIEK 1: J. Lea, Th. Sitonero, M. August, S. Abbad, J. de Palm, M. Hermans, J. Winett, J. Martis, P. Hernandez, J. M. Schotborgh, S. Alleyne.

REPUBLIEK 2: E. Rodriguez, J. Josepha, Th. Lauffer, J. Maduro, F. Pieters, P. Lacosta, F Jesurun, E. Reyes, A. Reyna, A. Thode, F. Bernabela.

SCHERPENHEUVEL: A. Sidel, P. E. Martha, R. A. Suarez, J. Coffie J. P. Coffiel, S. L. Cathalina, J. L. Regales, Ch. M. Becker, R. J. Tromp, P. Alvarez, B. C. Isenia.

S. D. O.: H. Comvalius, B. L. Dijk, A. Sriman, Ph. Wijngaarde, S. Balinge, H. Adney, A. Warning, S. Adams, D. Jones, C. Nelom, C. Jones.

TRANSVAAL 1: L. Faverey, J. Brons, A. de Koop, T. ter Haar, A. Bosnie, W. Man-A-Sang, J. Elfoof, H. van Trikt, M. Nahar, A. Naaldijk, H. de Boer.

TRANSVAAL 2: H. Engelbrecht, A. de Rooy, C. Pauli, A. Zeedijk, J. Thijssen, L. Esser, C. Jurrjens, H. Jurrjens, L. Lo-Fo-Sang, L. E. Willems, H. van Woudenberg.

TRAPPERS 1: Th. Newton, R. M. Olivier, A. J. Maduro, R. B. Wilsoe, J. Jacob, I. V. Leonora, A. Escobar, M. de Castro, M. Veeris, Edg. de Castro, Edw. de Castro.

TRAPPERS 2: V. C. Manuel, Ed. Jansen, A. Goedgedrag, W. Abad, A. M. Chirino, F. Doran, M. Davelaar, J. L. Steenmijn, R. E. Corasol, E. Evertsz, O. Davelaar.

TREKVOGELS 1: ?

TREKVOGELS 2: ?

VOLHARDING 1: A. Clement, A. Minguel, D. van Ecks, R. Ruperto, A. Meerens, J. de Windt, R. Maduro, M. Laurens, A. de Castro, E. de Bruin, P. da Da Costa Gomez.

VOLHARDING 2: E. Thielman, J. Stekman, S. Celacio, P. Faneyten, P. Leano, J. Sillie, J. Paula, M. Scorrea, E Rondijk, M. Cecilia, L. Raven.

Achterspelers.

Achterspelers moeten zeer zuiver kunnen trappen en goed kunnen koppen.

Zij moeten nooit met den bal gaan drijven, doch het leder onmiddelijk en zoo snel mogelijk trappen naar een PARTIJGENOOT, die in gunstige positie staat om een doelpunt te maken of een aanval op te zetten. Drijven met den bal is een van de grootste fouten van de achterspelers. De achterspelers moeten in het bijzonder acht te slaan op de vijandelijke vleugelspelers. De vijandelijke binnenspelers moeten door de vleugelhalfs worden bewaakt; de middenvoor de spil.

De achterspelers moeten eenigzins schuin achter elkaar spelen.

Valt de linkervleugel aan, dan speelt de linksachterspeler vóór, valt de rechtervleugel aan, dan zorgt de rechtsachterspeler, dat hij zoo ver mogelijk naar voren komt.

De achterspelers moeten den doelverdediger zooveel mogelijk helpen. Is hij uitgeloopen, dan moet onmiddellijk een der achterspelers in het doel gaan staan.

De Achterspelers moeten verder zoo dicht mogelijk achter de middenlinie aansluiten. Ze moeten echter nooit hun eigen speelhelft verlaten, dit in verband met den buitenspelregel. Een speler kan namelijk op eigen helft van het terrein niet buitenspel staan. Door dicht achter de middenlinie te spelen, maken de achterspelers het den middenspelers mogelijk, zoowel aanvallend, als verdedigend op te treden.

Middenspelers.

Het maken van doelpunten is het hoofddoel van het spel. Alles moet er dus op gezet worden zooveel mogelijk aan te vallen. De taak der middenspelers is tweeledig en wel het steunen van den aanval en het helpen van de verdediging. Het eerste gedeelte is derhalve het belangrijkste van hun taak, daar zij daardoor den aanval helpen om doelpunte maken. De middenspelers moeten dus in de eerste plaat hun aandacht wijden aan het steunen van den aanval. Ze moeten dus, zoodra ze een bal hebben, dien afgeven aan den speler in den aanval, die het meest daarvoor in aanmerking komt.

Dat aangeven geschiedt het zuiverst met den binnenkant van den voet.

Alles moet zoo snel mogelijk geschieden. Houdt een middenspeler een oogenblik den bal, dan is er altijd kans, dat de voorwaartsen, die immers naar voren loopen, buitenspel komen, waardoor de kans verkeken is.

Een middenspeler, die zijn taak goed opvat, speelt zoo dicht mogelijk achter zijn voorhoede, waardoor hij het best zal kunnen steunen en af en toe ook zelf nog wel eens gelegenheid krijgt op het doel te schieten.

Zoodra de aanval wordt afgeslagen en de tegenpartij tot den aanval over gaat, moet de middenspeler de verdediging gaan helpen, waarbij de vleugel middenspeler zijn bijzondere aandacht aan den binnenspeler uit den aanval der tegenpartij moet wijden. De spil moet, zooals reeds gezegd, den middenvoor der tegenpartij in het bijzonder bewaken.

Het behoort tot de taak van de vleugel-middenspelers den bal in te gooien.

(„Voetbal" - Uitgave K. N. V. B.)

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.

Schotsche dassen.

GROEP I

Troepleven van
15 tot en met 22 Mei 1933.

Weekgedachte: „Een Padvinder heeft tot Plicht zich nuttig te maken en anderen te helpen."

Vele gelegenheden voor een Padvinder om dit artikel in practijk te brengen. Wanneer je nuttig maakt en anderen helpt, dan schenkt je dit veel zelfvoldoening. Kijk zoo thuis en op school en langs den weg maar eens rond, dan zie je vele gelegenheden. Doe het uit eigen vrije wil, zonder er een belooning voor te willen ontvangen.

Troepnieuws: HERTEN bijzondere vermelding voor team-geest.

Horde nieuws: Opgenomen in de HORDE als WELP. AREND van UNEN.
Goede Jacht, Welpen-broertje.
Eerste STER behaald-Frans van Hesteren.
Onze groet aan HERMAN en PIO.
Patrouille-avonden op 15-16-18 en 19 Mei, volgens dienstrooster in het MAANDBLAD,
Instructie-Programma bij de Hopman aanvragen.

STUDIE-PATROUILLE.
Vrijdag 19 Mei Mei van 5 tot 6 uur Schetskaart maken en verdere training voor 1e klasse.

WOENSDAG, 17 MEI TROEP AVOND
verzamelplaats op het RIF.
Controle:
Lelie's-Snelverband en spaarbankboekje.
Marsch-formatie's en Pionierles.
Estafette en geheugen Spelen.
Verhaal: „DE GROENE ZEELANG".

ZATERDAG:
4-5 uur Zwemmen. 5-6 uur Muziektraining.

ZONDAG, 21 MEI TROEP-BIJEENKOMST.
verzamelplaats half-drie DAMPLEIN.
Groote Indianen-Oefening:
DE GLOEIENDE STEEN.

HORDE van TROEP I.
Dinsdag, 16 Mei op de oude tijd verzamelen.
Rimboe-spelen en een Wedstrijd.
Gijmnastiek van BACHEERA en verhaal van AKEELA HET GEMASKERDE PAARD.
ZATERDAG, 20 Mei om 2 op het BOLIVAR-PLEIN verzamelen:
je moet in burger komen.
Wij doen een heele mooie DETECTIVE-OEFENING.
Goede Jacht en vergeet de goede Daad niet. De Oude Wolf.

OVERPEIZINGEN.

.... ach, ware alle menschen broeders, deez wereld waar een paradijs. n.s zij vaak en hel.

Hoe 't komt weet ik niet, doch nu ik mij zoo alleen hier bevind en uitstaar over zee' dringen zich deze woorden in mij op.

Als lichtflitsen duiken uit mijn onderbewustzijn beelden op, welke aan deze ontboezeming debet zijn... brokstukken van het dagelijksche, jachtige leven langs de straat... flarden van gesprekken.

Daar gaat elk zijns weegs... ieder vervuld met zijn eigen gedachten plannen vormend. De een met zorg en verdriet... de ander welgedaan en vergenoegd. Deze hol en vlakkeloos, zoekend genot en bevrediging... gene vervuld van de kleine dagelijksche levensbeslommeringen, allen levende hun eigen gedachtenkring.

Over dit alles schijnt de zon aan een wolkelooze hemel en bruischt rondom de oneindige zee.

Daar komt een zwarte wagen voorbij... met gebogen hoofd loopen menschen daarachter, even herinnert aan de weg, die ieder zal gaan. Spoedig worden zij door de draaikolk opgenomen en vergeten,... wat ook zij vergeten.

„Het Waarom komt als vanzelf naar boven en blijft als een vraagteeken zweven over ons allen.

Waarom worden menschen geboren en sterven? Waarom draagt een ieder zijn zorgen en lasten mee?

Wat zoeken wij hier? Waar gaan wij heen? Het antwoord komt daverend uit alle richtingen, luid verkondigt door velen.

.... al ware het dat ik de talen der engelen sprak en de liefde niet had....

Het begint bij je Moeder. Je ziet haar voor je, zooals ze altijd was en is. Soms is ze zeer ver weg... toch denkt ze altijd aan je. Haar leven was voor anderen, zij IS tevreden en gelukkig. Een Moeder. Vele Moeders.

Duizenden moeders. Hij, die zijn leven gaf voor zijn vrienden. Vele daden van zelfopoffering.

Dit alles is als een trillende harptoon, welke de schoonheid aan het [illegible]strument geeft.

Een groote vreugde en wondere kracht is het dagelijksche geven van zijn ziel en 't zich kunnen inleven in de zorgen, moeiten en vreugden van anderen, en 't daadwerkelijk medeleven met hen.

Dan pas leert men de waarde kennen, welke vol levensgeluk en volheid zijn, voelt men schoonheid en geluk op de juiste waarde en wordt 't Waarom? bevredigt op eene wijze, waarvoor wij, nietige stervelingen eerbiedig het hoofd buigen.

Willemstad, 8 Mei 1933

M.

De Paus en Roosevelt.

Katholiek Amerika bidt.

Wij hebben reeds de aandacht gevestigd op de sympathieën der Amerikaansche Katholieken voor President Roosevelt. Hun is de overeenkomst niet ontgaan, welke er bestaat tusschen de jongste sociale Encycliek des Pausen en de intrederede van den nieuwen President. Beide verzetten zich tegen de practijken der gewetenlooze bankiers en de zoogenaamde rechten van den sterkste als het er om gaat de stem van het geweten te smoren in het geldgewin door een egoïstisch kapitalisme. Opmerkelijk en treffend is het accoord op menig punt tusschen Quadragesimo Anno en de presidentieele intrede. Het was dan ook begrijpelijk, dat na de verkiezing van Franklin Roosevelt de H. Vader den pauselijken zaakgelastigde, Mgr. Marella, de volgende telegrafische boodschap overmaakte: „De H. Vader wenscht, dat u, in zijn doorluchtigen naam, aan Mr. Franklin Delano Roosevelt de hartelijkste gelukwenschen en de innigste wenschen mededeelt ter gelegenheid zijner aanvaarding van het Presidentschap. Zijne Heiligheid zendt eveneens zijne groeten aan de voortreffelijke familie van den President en spreekt de hoop uit, dat onder zijne verstandige regeering veel mag worden gedaan om het lijden en den nood van zoovelen te lenigen en de welvaart van Amerika te bevorderen."

Twee millioen R. Katholieken, vereenigd in de „Holy Name Society", zijn op den tweeden Zondag van Maart ter H. Communie gegaan en baden: „Dat O. L. Heer onzen nieuwen president, zijne ministers en het Congres moge voorlichten, en dat deze leiders van ons volk mogen zoeken en vinden het licht des Hemels en daarin mogen worden geleid, om ons dierbaar vaderland te redden uit de duisternis en de troosteloosheid der algemeene crisis."

In naam van alle Kardinalen, Aartsbisschoppen en Bisschoppen der Vereenigde Staten, verzocht Mgr. Hanna, Aartsbisschop van San Francisco, aan alle R. Katholieke Amerikanen dit gebed voor den nieuwen President te bidden, want — zoo zegt woordelijk Mgr. Hanna in zijn oproep —:

„De R. Katholieke Hierarchie der Vereenigde Staten is het geheel eens met President Roosevelt's [illegible] zijn groot vertrouwen in de instellingen van ons geliefd vaderland. Zij prijzen hem voor den moed, welken hij in de harten van zijne medeburgers heeft weten te ontvlammen. En voor de goede uitkomst van zijn werk vragen wij onze geloovigen te bidden, opdat hij als de verpersoonlijking van ons nieuwe en hoogste bewind, de noodige kracht en klaarheid van geest moge verwerven, opdat hij een werktuig in de handen van den Almachtige moge worden, om ons volk te leiden tot die mate van geestelijke en stoffelijke welvaart welke de hooge roeping van elke regeering is."

In Roosevelt's kabinet waren twee R. Katholieken aangewezen, om er zitting te nemen. De meest beteekenende figuur was Senator Thomas James Walsh, die Attorney-General-Minister van Justitie moest worden, terwijl de tweede als „Postmaster General" de portefeuille van Posterijen op zich heeft genomen. Deze laatste is Mr. James A. Farley.

Gelijk wij reeds berichtten, is Senator Walsh op weg naar Washington plotseling gestorven. Roosevelt schreef van dezen R. Katholieken Amerikaan: „Zijn dood is een onherstelbaar verlies voor het geheele Amerikaansche volk. Niemand was een beter beschermer der volksbelangen hij". En vice-president Garner en de staatssecretaris Cordell Hull verzekerden: „Geen edeler vaderlander en beter staatsman hebben wij in ons leven ontmoet." Hij was dan ook algemeen in Amerika bekend als de vervolger der Amerikaansche corruptie *„in high places"* en *hij* leidde als hoofd het senatorenonderzoek van het bekende „Teapot Dome-Olie-schandaal".

Mr. Farley, de eenige R.K. minister thans in Roosevelt's regeering, is bekend door zijne r. katholieke werkzaamheid der laatste twintig jaren in New-York en ook in zijn geboorteplaats Rockland. Hij is voorzitter van het Democratische Nationale Comité en maakte naam als de onderteekenaar van meer dan een millioen brieven gedurende de zes jaren, dat hij Roosevelt's candidatuur heef tgeleid.

Het is meer dan 28 jaren geleden sinds een r. katholiek in Amerika minister was. De r.k. voorganger van Mr. Farley was mr. Charles I. Bonaparte. Slechts zes leden van a l l e ministers van a l l e minister-kabinetten der Vereenigde Staten waren katholieken. Twee andere ministers zijn r. katholiek geworden na hun ministerschap.

De e e r s t e r.k. Amerikaansche minister was Roger Braok Taney, minister justitie en daarna van financiën gedurende president, Jackson's regeering (1831 — 1834).

Senator Thomas Ewine, minister v.n financiën tijdens president Harrison, bekeerde zich tot het katholicisme één maand vóór zijn dood (1871) en mr. Luke E. Wirte, die tijdens president Theodore Roosevelt en president Taft als minister [illegible] loof overging. Beiden huwden katholieke vrouwen.

Stichtend in de officieele begrafenis van mr. Thomas Walsh, den vroeg gestorven katholieken minister in Franklin Roosevelt's kabinet, was de imposante uitvaart, welke in de zaal waar de Amerikaansche Senaat pleegt te vergaderen, door Aartsbisschop Mgr. Curley werd gecelebreerd en wel in tegenwoordigheid van President Roosevelt, vice-president Garner, de leden van den Senaat en het Parlement (House of Representatives), de buitenlandsche gezanten welke in de hoofdstad aanwezig waren en vele bekende Amerikaansche waardigheidsbekleeders.

Toen 's morgens de deuren van de zittingszaal werden geopend, stond de doodkist met het stoffelijk overschot van Senator Walsh vlak vóór het openbaar spreekgestoelte. Aan het hoofd stond een kruisbeeld, aan beide zijden brandende kaarsen.

De senatoren kwamen in rouw de zittingszaal binnen. Vice-president Garner nam den voorzittersstoel. Senator Robinson (Arkansas) kondigde 15 minuten opschorting der zitting aan. Hierna kwamen de diplomaten binnen, welke zich rechts van de tribune schaarden, daarna de leden van het Oppergerechtshof, gevolgd door opperofficieren van leger, vloot en luchtvaart en de familie en naaste vrienden van den overledene. Ten slotte President Roosevelt leunende op den arm van zijn zoon en gevolgd door alle ministers van zijn Kabinet.

Toen allen plaats hadden genomen, trad Aartsbisschop Curley binnen begeleid door Bisschop Mac Namara, vele huisprelaten van Z.H. den Paus en verdere geestelijkheid, voorafgegaan door een zangkoor en misdienaars dragende ontstoken kaarsen en een crucifix.

Aartsbisschop Mgr. Curley ging naar de plaats, die door den vice-president pleegt te worden ingenomen als hij den Senaat presideert, en leidde van daaruit den lijkdienst Bisschop Mc. Namara stond rechts van den Aartsbisschop terwijl links Mgr Ryan zich bevond. Na afloop der gebeden hield Aartsbisschop Curley een lijkrede. Een zeer indrukwekkend oogenblik trad in, toen de Aartsbisschop zijn zegen aan de vereenigde senatoren en alle aanwezigen gaf. Toen hij het teeken des kruises over allen maakte, zag men in de geheele zaal handen opgaan, die mede het kruis teekenden.

Slechts eenmaal was tot dusver in de geschiedenis van Amerika een r. katholieke lijkdienst in deze vergaderzaal van den Senaat gehouden en wel 40 jaren geleden voor senator John Kenna uit West-Virginia. President Roosevelt had er op gestaan, dat aan zijn trouwen medewerker en vriend de plechtige uitvaart in de Senaatszaal zou ten deel vallen.

Katholiek Amerika heeft deze pie[illegible] op bijzonderen prijs gesteld. Hun democratische gezindheid heeft voor het overige een groot vertrouwen in de bekwaamheid, rechtvaardigheid, onomkoopbaarheid en de zeldzame verdraagzaamheid van Franklin Roosevelt. Zijn grootvader was diplomatieke vertegenwoordiger der Vereenigde Staten bij het Vaticaan. Uit dien tijd stamt ook de postzegel-collectie, welke Amerika's nieuwe President beheert en die beroemd is door haar verzameling zegels uit de Pauselijke Staten en de Britsche kolonie Hongkong.

Sinds de dagen van president Lincoln heeft nog nooit een Amerikaansche president een moeilijker ambtstijd gekend dan Roosevelt thans. Geheel Amerika staat onder den druk van een banksysteem, dat fataal beinvloed werd door de uitvoering van Shermann's Anti-Trust-Law van 1890 en er is geen enkel mensch, die nog gelooft aan de mogelijkheid van een plotseling herstel. Vooral de zgn „sovereignity", de onafhankelijkheid, van elk der 48 Amerikaansche staten die deel der Noord-Amerikaansche Unie uitmaken, is verantwoordelijk voor de groote verwarring, die er thans heerscht.

Amerika heeft een man gevonden waarop al haar hoop, haar geloof en hare liefde zijn gericht. Want Amerika houdt van Roosevelt en zij hoopt dat hij de man moge zijn, die de nieuwe wereld zal redden en daardoor niet alleen Amerika maar ook Europa mag verlossen uit de verschrikkelijke naweeën van den wereldoorlog.

De constructie van de „Akron"

Het beste luchtschip, dat ooit gebouwd werd.

Zooals algemeen bekend, is ongeveer een maand geleden het grootste luchtschip ter wereld verongelukt in den Atlantischen Oceaan, waardoor het vertrouwen in zulke schepen wel wat geschokt werd. Het is daarom interessant eens te vernemen van een technicus hoe de „Akron" precies in elkaar zat en of het wel een „luchtvaardigschip was".

Wij ontleenen de volgende bijzonderheden aan de „Maasbode"

Het is een zware, zeer zware slag, die door het vergaan van de „Akron" aan de wereldluchtscheepvaart is toegebracht. Die slag is des te feller, omdat na een lange reeks van droeve tegenslagen, door het pionierswerk der Amerikanen, eindelijk een beter hoopvoller toekomst voor het groote luchtschip scheen te zijn aangebroken.

Zeker, toen de „Akron" van stapel was geloopen en haar eerste proefvaarten had gemaakt, werden er in de [illegible] gen van het nieuwe schip verteld. Dat kwade kwam echter hoofdzakelijk hierop neer, dat het schip zwaarder was geworden, dan in het ontwerp was berekend, terwijl ook de bereikte snelheid beneden de gestelde verwachtingen was gebleven. Veel te beteekenen hadden die nadeelen niet, doch zij werden door een op sensatie beluste pers sterk onderstreept.

Een der eerste groote verbeteringen die in de „Akron" was toegepast, was, zooals men weet, het gebruik van het onbrandbare helium als draaggas-vulling. Wel heeft dit gas het nadeel, dat het ongeveer 10 pct. minder hefvermogen heeft dan waterstofgas, een nadeel dat alweer betrekkelijk werd ondervangen door het schip zeer groot te maken, maar het voordeel dat het gebruik van helium meebracht, was toch zoodanig, dat men inderdaad van een belangrijken vooruitgang kon spreken.

In de „Akron" waren vooris geheel nieuwe constructie-methoden toegepast. De hoepelbouw voor de dwarsspanten of ringen van de Zeppelin was in het Amerikaansche schip verder ontwikkeld, door alle ringen of hoepels te construeeren als een groote driehoeksconstructie, wat een buitengewoon groote sterkte geeft. Doordat tijdens den bouw, speciaal de knooppunten dier hoepels en de bevestiging met de langsliggers, extra werden versterkt was het schip wel zwaarder geworden. Maar het was ook tevens veel sterker geworden, hetgeen door de Amerikaansche marineluchtscheepvaart als een welkom voordeel werd begroet.

De Amerikaansche admiraal Moffett, die mede een der slachtoffers van de ramp is, verklaarde destijds, dat volgens zijn meening de „Akron", zoowel wat het ontwerp en het gebruikte materiaal, als den bouw, de prestaties en de bedrijfszekerheid betreft, een verkelijking, met elkander tot nu toe gebouwd luchtschip kon doorstaan. Ook moet niet worden vergeten dat het schip ontworpen werd door en gebouwd onder leiding van dr. Arnstein, die de bouwer was van 70 Zeppelins, waaronder ook de L.Z. 126, de „Los Angeles," die in October 1924 naar Amerika werd overgebracht.

Ook de eerste gezagvoerder der „Akron", de Amerikaansche commandant Rosendahl, heeft zich indertijd zeer gunstig over het nieuwe schip uitgelaten. Hij verklaarde o.m.:

„Volgens mijn meening is de „Akron" thans het beste luchtschip van het stijve stelsel, dat ooit is gebouwd en en in gebruik genomen. De bouw van de „Akron" was een groote stap voorwaarts. Dat na het van stapel loopen van het schip, enkele veranderingen moesten worden aangebracht, is juist. Maar die veranderingen w[illegible] niet ingrijpend."

Tot zoover commandant Rosen[illegible]

In vele andere opzichten was [illegible] „Akron" een bijzonder schip He[illegible] de beste en mooist gespanen bu[illegible] bekleeding. Als stof voor de gasce[illegible] was in plaats van het vroeger — vó[illegible] tijdens den oorlog — veel toep[illegible] goudslagersvlies, het z.g. gelatine[illegible] tex toegepast, dat bij de zeer lang[illegible] rige en talrijke proeven die er mee [illegible] nomen zijn, volle bevrediging had [illegible] geven.

Weer een andere belangrijke v[illegible] betering die in de „Akron" toepass[illegible] had gevonden, was de mogelijkh[illegible] om de waterdampen, die de uitla[illegible] gassen der motoren bevatten, af[illegible] scheiden en als ballast te bewar[illegible] Bij luchtschepen die louter op benz[illegible] varen, is namelijk een groot nade[illegible] dat, doordat elke motor circa 80 K.[illegible] benzine per uur verbruikt, (zooals [illegible] de „Graf Zeppelin"), een met 5 m[illegible] toren uitgerust schip, per uur ong[illegible] veer 400 K.G. lichter wordt, en do[illegible] dat lichter worden, dus steeds hoog[illegible] gaat stijgen. Na een vaart van 7[illegible] uren, zou een 5-motorig schip ni[illegible] minder dan 28.000 K.G. aan gewic[illegible] verliezen. Dat steeds hooger stijg[illegible] kan natuurlijk gedeeltelijk worden t[illegible] gengegaan, door telkens gas uit [illegible] laten, maar gas kost geld. Bij het ui[illegible] laten van waterstof, beteekent elk[illegible] kubieke meter 15 cent, terwijl vo[illegible] iedere kubieke meter helium die mo[illegible] worden afgeblazen een verlies van rui[illegible] 1 gulden moet worden geboekt.

Bij de „Graf Zeppelin" heeft me[illegible] dat groote bezwaar ondervangen doo[illegible] de toepassing van stookgas, dat bijna [illegible] net zooveel weegt als gewone lucht [illegible] zoodat het gewicht van het schip, a[illegible] gebruiken de motoren elk 50 kubieke meter van dat stookgas per uur, toch het zelfde blijft.

Bij de „Akron" waren echter ballastspaarders toegepast, waardoor, door middel van tegen den buitenkant van het schip aangebrachte condensatoren, de waterdampen der benzine-uitlaatgassen, konden worden afgescheiden, en dat in een verhouding, dat bijna even veel water werd gewonnen, als er benzine werd verbruikt. Zoo zijn er nog vele andere nieuwigheden toegepast. De „Akron" was dus een goed schip maar geen volmaakt schip.

Diep tragisch is, dat bij alle groote luchtschiprampen, telkens zoovelen het leven verliezen, die de bloem van den luchtscheepsbouw en de luchtscheepvaart zijn, waardoor telkens heel veel kostbare kennis en ervaring verloren gaan. Dat was zoo bij de ramp van de „Shenandoah" en de „Dixmude"; en het was ook vooral het geval bij den ondergang van de R. 38 en de R, 101 en thans bij de catastrofe die de „Akron" heeft ge[illegible] gaten die die rampen in de uit de aard der zaak met zware gelederen der luchtschipdeskundigen en voorvechters slaan, maken den vooruitgang der luchtschipvaart dubbel moeilijk.